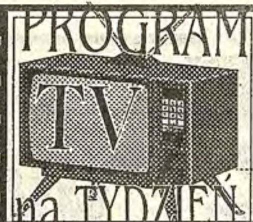
SZANOWNI RODACY I CZYTELNICY NASZEJ GAZETY!
ROZPOCZĘŁA SIĘ PRENUMERATA NA 1 PÓŁROCZE 1997 roku
.CENA PRENUMERATY NA PÓŁ ROKU - 36000 RB.NA KWARTAŁ- 18000 RB.,NA MIESIĄC - 6000 RB.
BĄDŹCIE Z NAMI ! "GŁOS"- W KAŻDEJ POLSKIEJ RODZINIE !

STRONA 8
Relaks
Rozrywka
Humor

NASZ INDEKS 63863 ❖ CENA 1000 Rb. ❖ INDEKS W POLSCE 329258 ❖ CENA 60 Gr.

Głos znad Niemna

Pismo Związku Polaków● Rok wydania VI●30 września-6 października 1996r●nr 39 (229)

Witaj Polska Szkoło!

Tej soboty polska społeczność Grodna od samego rana była pod wrażeniem wydarzenia doniosłej wagi - uroczystości związanych z otwarciem pierwszej polskiej szkoły na Białorusi. Po 48 latach nieobecności powracała do małych Polaków szkoła w języku ojczystym.

W godzinach porannych w Kościele Katedralnym odbywała się uroczysta Msza św.koncelebrowana pod przewodnictwem ks. biskupa Aleksandra Kaszkiewicza, w której uczestniczyli uczniowie i nauczyciele szkoły, rodzice oraz licznie zebrani goście z Polski i mieszkańcy Grodna.

O godz 15 przed udekorowanym gmachem nowej szkoły zgromadziły się tłumy mieszkańców miasta, wśród których byli także wychowankowie ostatniej polskiej szkoły w Grodnie, zamkniętej przez ówczesne władze w 1948 r. Na niewielkim wzniesieniu ustawiły się dzieci z klas polskich, przedstawiciele władz republikańskich i miejscowych, liczni goście z Polski i Litwy oraz członkowie Rady Naczelnej i Zarządu Głównego ZP. Na uroczystość przybyło kilkadziesiąt delegacji z Polski, wśród których były: delegacja Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą na czele z przewodniczącym Leszkiem Moczulskim, delegacja Senackiej Komisji do Spraw Emigracji i Polaków za Granicą na czele z Senatorem Tomaszem Romańczukiem, delegacje Stowarzyszenia «Wspólnota Polska» na czele z Prezesem prof. Andrzejem Stelmachowskim, delegacja Ministerstwa Edukacji Narodowej na czele z minister Danutą Grabowską, delegacja Urzędu ds Kombatantów i Osób Represjonowanych na czele z ministrem Adamem Dobrońskim, delegacje Ambasady RP w Mińsku na czele z Charge d'Affaires p. Markiem Ziółkowskim, delegacja Konsulatów Generalnych RP w Grodnie i Brześciu na czele z p. Mariuszem Maszkiewiczem i Jerzym Rychlikiem, delegacja Diecezji Grodzieńskiej na czele z . biskupem Aleksandrem Kaszkiewiczem, delegacje władz Białegostoku i wiele innych- które tu nie sposób wszystkich wymienić.

Na uroczystości otwarcia Polskiej Szkoły obecni byli Premierzy Białorusi i Polski.

Uroczystości prowadzi Prezes Tadeusz Gawin.

Podniosłemu, świątecznemu nastrojowi sprzyjała piękna, słoneczna pogoda; zebranym dokuczał jedynie chłodny wschodni wiatr. Uroczystość otwiera Prezes ZP Tadeusz Gawin, który wraz z dyrektor szkoły Reginą Gulecką wita wszystkich przybyłych na uroczystości, a następnie zwraca się do Jego Ekscelencji biskupa Aleksandra Kaszkiewicza z prośbą o dokonanie aktu poświęcenia szkoły.

- Wszyscy chcemy, żeby nowa polska szkoła była nowoczesną, dobrą szkołą, z wysokim poziomem nauczania - powiedział T.Gawin.- Aby służyła wychowaniu młodego pokolenia Polaków na Białorusi w duchu wartości narodowych i chrześcijańskich. I jak zawsze w przełomowych momentach życia nasze myśli zwracamy ku Bogu, w Nim szukając wsparcia i wzmocnienia.

Wasza Ekscelencjo. Księże Biskupie.

W imieniu Związku Polaków oraz dzieci i młodzieży a także nauczycieli, którzy w murach tej szkoły będą prowadzić dzieło kształtowania myśli i ducha, zwracam się z prośbą o dokonanie aktu poświęcenia szkoły i powierzenia jej Bożej Opatrzności.

Ciąg dalszy na str.2

Dyrektor Szkoły p.Regina Gulecka.

Związek Polaków na Białorusi

Szanowni Przyjaciele!

Prezydium Rady Najwyższej Republiki Białoruś serdecznie Was pozdrawia z okazji otwarcia pierwszej w Republice Białoruś szkoły ogólnokształcącej z polskim językiem wykładowym.

W dzisiejszych, skomplikowanych dla naszego kraju warunkach, szczególnie uwidacznia się waga tego wydarzenia, które bez wątpienia stało się prawdziwym świętem przyjaźni, współpracy i dobrosąsiedzkich stosunków pomiędzy Republiką Białoruś i Rzeczypospolitą Polską. Szkoła została zbudowana dzięki dobrej woli i wsparciu materialnemu obu Rządów, a także dzięki wysiłkom miejscowych organów władzy.

Wyrażamy szczere podziękowanie Waszej organizacji społecznej za wielki wkład w dzieło stworzenia szkoły i liczymy na dalszą współpracę w imię rozkwitu Republiki Białoruś.

Życzymy wszystkim dobrego zdrowia, szczęścia i dobrobytu.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Białoruś
Siemion SZARECKI

AKTUALNOŚCI ~ FAKTY ~ WIADOMOŚCI

W KILKU ZDANIACH

Prezydent RB A. Łukaszenko spotkał się z byłymi «ludźmi władzy». W naradzie m.in. uczestniczyli A. Aksionow, A. Andrejew, N. Diemientiej, A. Kamaj, W. Kiebicz, A. Małofiejew, J. Sokołow, N. Śnieżkowa i in.

* * *

W Mińsku przebywał z dwudniową wizytą lider frakcji komunistów w Państwowej Dumie Rosji Giennadij Ziuganow. Moskiewski gość odbył rozmowy z kierownictwem PKB, z przedstawicielami frakcji Rady Najwyższej RB, spotkał się z Prezydentem Aleksandrem Łukaszenką i przewodniczącym RN RB Siemionem Szareckim.

* * *

W Mińsku obradował międzynarodowy kongres «Władza i swoboda słowa», na który licznie przybyli poeci, prozaicy, publicyści, redaktorzy z Rosji, Szwecji, Danii, Polski, Finlandii, Ukrainy i wielu innych krajów. Organizatorem kongresu był białoruski PEN - club.

* * *

Sekretarz rosyjskiej Rady Bezpieczeństwa gen. Aleksander Lebied' powiedział w wywiadzie dla rosyjskiej telewizji publicznej ORT, że wojna w Czeczenii pochłonęła 80 tys. istnień ludzkich i że 80% zabitych - to cywile.

* * *

W trybie natychmiastowym, bez informowania koalicyjnego partnera, prezydent Aleksander Kwaśniewski na wniosek premiera Włodzimierza Cimoszewicza odwołał związanego z PSL-em ministra handlu zagranicznego Jacka Buchacza. Wywołało to kolejny kryzys w koalicji rządowej pomiędzy SLD i PSL.

* * *

Program I Polskiej Telewizji wprowadził comiesięczną emisję programu «Ktokolwiek wie...», którego zadaniem jest pomoc w odnajdowaniu osób zaginionych.

* * *

W Polsce około 7,5 mln uczniów rozpoczęło nowy rok szkolny.

* * *

W Świdnicy odbył się pierwszy publiczny pokaz najnowszego filmu Andrzeja Wajdy «Panna Nikt» według powieści świdniczanina Tomka Tryzny.

* * *

Gdańska Izba Skarbowa ustaliła, że Lech Wałęsa będzie musiał zapłacić skarbowi państwa 80 tys złotych plus odsetki (w sumie 350 tys. zł.) podatku od miliona dolarów, przekazanych przez wytwórnię Warner Bros, za prawo nakręcenia filmu biograficznego. Lech Wałęsa uważa, że sprawa ta ma charakter polityczny i tylko w tym kontekście można ją rozpatrywać.

* * *

Prezydent Jerozolimy Ehud Olmert z okazji 3000- lecia Jerozolimy wręczył klucze od miasta prezydentowi Warszawy Marcinowi Święcickiemu. Jerozolima, która zazwyczaj nie zawiera umów o miastach siostrzanych ani traktatów o współpracy, poczyniła ten krok ze względu na więzi emocjonalne łączące wielu Żydów z Warszawą.

* * *

Na Litwie zarejestrowano nową polską organizację społeczną - Związek Polskich Inżynierów i Techników.

Witaj Polska Szkoło!

Ciąg dalszy ze str.1

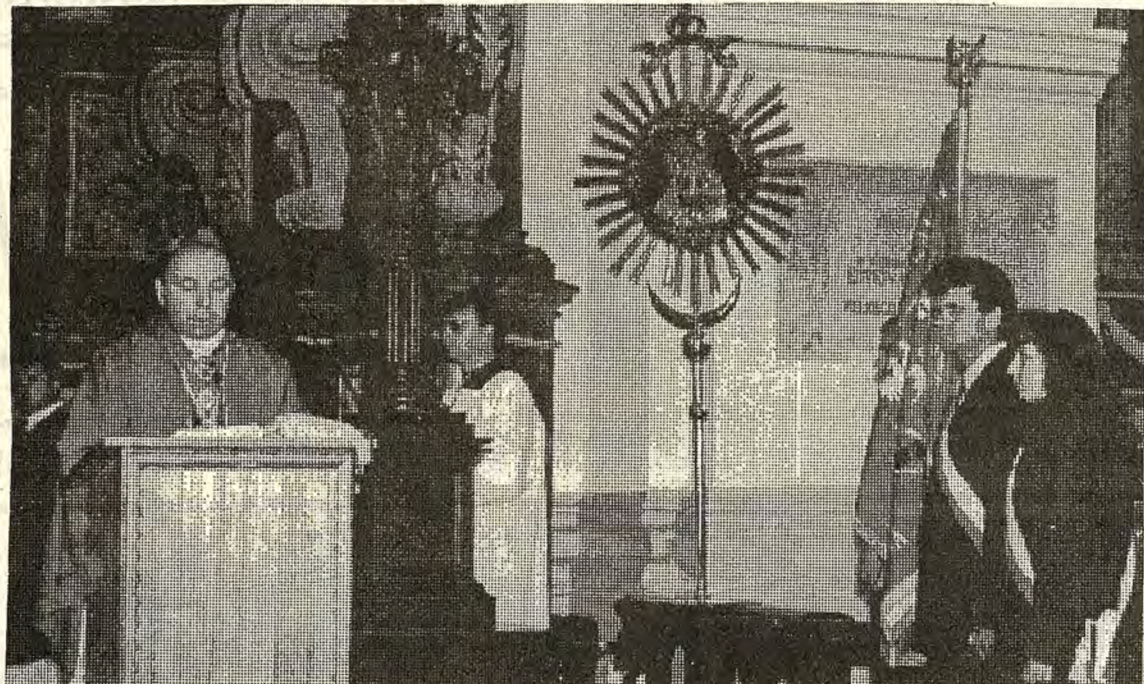
. W ceremonii poświęcenia udział biorą R.Kacynel, S. Pieluć, F. Witowicz, T. Malewicz, H. Jeremicz, A. Miksza, D. Smolarek, J. Szlendak, H. Przybysz, S. Sienkiewicz, L. Skinder oraz przedstawiciele uczniów.

Po uroczystości poświęcenia odbywają się występy grodzieńskiego chóru «Głos znad Niemna», przeplatane krótkimi przemówieniami gości. Prezes Polskiego Radia Krzysztof Michalik ogłasza, że polska szkoła w Grodnie zostaje objęta patronatem tej tak poważnej instytucji. Znany ze swych audycji Lesław Skinder przekazuje szkole najcenniejszą pamiątkę po rodzicach: skrzypce wyrobu nowosądeckiego lutnika, na których matka pana Lesława, będąc niegdyś nauczycielką w Grodnie, akompaniowała dzieciom podczas lekcji śpiewu. Teraz, po latach, znowu będą służyć polskim dzieciom. Tak po upływie ponad pół wieku zamknęło się koło historii...

Na uroczystość przybywają w asyście przedstawicieli władz miejscowych Premierzy Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białoruś - Włodzimierz Cimoszewicz i Michał Czyhir, którzy odbyli robocze spotkanie i uczestniczyli wspólnie w podobnej uroczystości otwarcia białoruskiej szkoły na Białostocczyźnie.

Po przybyciu Premierów Polski i Republiki Białoruś do szkoły, uroczystości rozpoczął słowem wstępnym pełniący obowiązki Przewodniczącego Rady Wykonawczej m. Grodna pan Iwan Titok, który zwracając się do zebranych powiedział: - Szanowni Goście, Drodzy Grodnianie! Dzisiaj w naszym mieście otwieramy nową szkołę. Jej wyjątkowość polega na tym, że jest ona pierwszą placówką szkolną z polskim językiem wykładowym w naszej Republice. Szkoła została wybudowana zgodnie z umową zawartą między Grodzieńską

Ciąg dalszy na str.3

Mszę Św.w Katedrze Grodzieńskiej celebrował ksiądz biskup Ordynariusz Grodzieński Aleksander Kaszkiewicz.

CZŁOWIEK - TO BRZMI DUMNIE

Korytarzem nowej szkoły szli pierwszoklasiści. Młoda nauczycielka coś mówiła dzieciom, pokazując im klasy, salę gimnastyczną i inne pomieszczenia. Dzieci nie hałasowały, nie podskakiwały, lecz z uwagą słuchały swą nauczycielkę. Gdy zbliżyłem się do nich, zrozumiałem że rozmawiają pomiędzy sobą w języku ojczystym - po polsku. Wzruszenie ścisnęło mi krtań! Ileż to lat musieli ubiegać się grodzieńscy Polacy o możliwość nauczania własnych dzieci w języku ojczystym. Ileż to lat męki, ile wytrwałości, starań i środków należało zużyć, by w Grodnie pojawił się wspaniały budynek Polskiej Szkoły. Dzięki Bogu, że nastały czasy, kiedy kruszy się żelazna kurtyna, a ludzie, chociaż z wielkim trudem, uzyskają możliwość nazywać się ludźmi, posiadać własną tożsamość narodową, przypominać własną przeszłość, własne korzenie historyczne, a co najważniejsze - podstawy swego istnienia - język ojczysty...

Spoglądałem na maleńkich Polaków rozmawiających po polsku i płakałem!

Ponieważ dobrze wiem, co to znaczy oderwać się od swego języka ojczystego, co znaczy być uchodźcą, co znaczy stopniowo tracić korzenie historyczne jak moi rodacy niegdyś i dziś!

Grigorij FARMANIAN

Pozdrowienia

Z okazji Imienin składamy księdzu Wacławowi Sutkowskiemu najserdeczniejsze życzenia błogosławieństwa Bożego, zdrowia, uśmiechu na co dzień i odwagi wschodzącego słońca, które mimo nędzy i goryczy tego świata wschodzi, by swoim uśmiechem ogrzać nasze serca.

Z modlitwą i wdzięcznością rodzina Masiukiewiczów. Werenów

***

Drodzy Alfredo i Tadeuszu Ignatowicze.

Z okazji 30-ej rocznicy pożycia małżeńskiego najserdeczniejsze życzenia długich i pogodnych lat życia, zdrowia, radości, pociechy z dzieci i wnuków.

Składają koleżanki i koledzy z zespołu «Jutrzenka» wieś Makarowice

***

Z okazji urodzin Czesławy Syryca. Każdego roku o tej samej porze Każdy Wam życzy, co tylko może.
My, korzystając z tej sposobności,
Życzymy szczęścia i moc radości,
To, o czym marzycie, by się spełniło,
A to co kochacie, by na zawsze Wasze było
Tak Wam dopomóż Bóg!

Mąż, Henryk z Ireną, Roman z Walentyną oraz wnuczęta - Oleg i Anastazja.

***

W dniu imienin naszego księdza - proboszcza Franciszka Krakowskiego składamy Mu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności, wielu słonecznych i pogodnych dni. Sto lat życia, pogody ducha oraz błogosławieństwa Bożego i opieki Matki Bożej Nieustającej Pomocy na co dzień.

Ministranci i młodzież Makarowskiej parafii

***

Z okazji Imienin naszego kochanego Księdza proboszcza Michała Kołodzieja pragniemy złożyć Mu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, słonecznych i pogodnych dni w życiu.

Dziękujemy za pracę nad naszymi duszami. Dziękujemy za piękne pouczające kazania, za nabożeństwa do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, która każdej środy jest czczona w naszej parafii. Dziękujemy za remont Kościoła. Dzięki staraniom Księdza nasze dzieci wypoczywały w Polsce.

Bóg zapłać za wszystko, co ksiądz zrobił dla naszej parafii.

Wdzięczni parafianie z Niedzwiedzica

***

Drogiemu ojcu duchowemu księdzu - prałatowi Michałowi Woronieckiemu w dniu imienin najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, radości, uśmiechu na co dzień i błogosławieństwa Bożego w imieniu parafian m. Prużany składa

Stanisław LICKIEWICZ

Uwaga rodzice! Zmiany tras autobusowych

W związku z otwarciem polskiej szkoły na Dziewiatówce wprowadzono zmiany tras autobusów nr.2 i nr.24.

Trasa autobusu nr.2 przebiegać będzie ulicą Tomina, następnie od dworca kolejowego ulicami Uczchozowską, Tawłaja, Brikiela i Limoża.

Trasa autobusu nr.24 rozpoczyna się od Szpitala Rejonowego, natomiast w dzielnicy Dziewiatówka z ulicy Brikiela skręci na ul. Limoża.

Rozkład jazdy autobusów będzie dostosowany do godzin zajęć Szkoły nr. 36.

ZAPRASZAMY NA KURSY

Działające przy Polskim Towarzystwie Naukowym w Mińsku Dwuletnie Republikańskie Kursy Przygotowawcze dla młodzieży, ubiegającej się o skierowanie na studia w Polsce ogłaszają nabór uczniów klas dziesiątych szkół średnich.

Zapisy i dodatkowe informacje pod telefonem w Mińsku: 48-86-55 po godzinie 18.00.

OGŁOSZENIE

Teatr Narodowy mieszczący się w Pałacu Kultury Włókniarzy (Tekstylszczykow) ogłasza nabór wszystkich chętnych do pracy w zespole. Zapraszamy dorosłych i młodzież w wieku powyżej 10 lat. Mile widziana znajomość języka polskiego.

Przesłuchania kandydatów odbywać się będą w siedzibie Związku Polaków przy ul. Dzierżyńskiego-32, w niedziele i we wtorki w godz.17.00-19.00 tel. 72-00-75

***

W dniach 11 - 13 października br. w Grodnie odbędzie się II Międzynarodowa Konferencja Naukowa p.n. «Z małego Grodna do wielkiego świata» (Literacka i społeczna działalność Elizy Orzeszkowej), w której udział wezmą naukowcy z Rosji, Białorusi i Polski.

Organizatorami Konferencji są Związek Polaków na Białorusi, Katedra Polonistyki Uniwersytetu Grodzieńskiego, Dział Kultury Rady Miejskiej w Grodnie, Obwodowa Biblioteka im. J. Karskiego oraz Komitet Pamięci E. Orzeszkowej.

Konferencja odbędzie się w domku E. Orzeszkowej oraz na Uniwersytecie Grodzieńskim.

OGŁOSZENIE MATRYMONIALNE

Kawaler, lat 33, 165 cm wzrostu, pozna Panią do 35 lat, w celu matrymonialnym.

Oferty kierować na adres:

Rafał Gołąb 75-212 Koszalin ul. Morska 19a

***

Polak lat 35, kawaler, wzrost 1.74cm., brunet, o przyjemnym charakterze zapozna się z Polką, panną, lat od 21 do 27, wzrost około 1.64 do 1.74cm, ładna blondynka, niebieskie oczy, z porządnego domu, wesoła i o łagodnym charakterze, gospodarna, nie paląca papierosów i nie pijąca alkoholu, kochająca dzieci oraz gotowa do założenia dobrej rodziny w Sydnej.

Listy pisane w języku polskim wraz z załączonymi fotografiami (pół i całość) przysyłać na adres:

Henryk ALPINOWICZ
6 HERBERT ST.
OATLEY NSW 2323 AUSTRALIA

«SPRZĄTANIE ŚWIATA»

My, uczniowie klasy III G (polskiej) w Wołkowysku, postanowiliśmy włączyć się w tę piękną i ważną akcję «Sprzątanie świata». Posprzątaliśmy teren wokół szkoły i ulice, po których chodzimy. Zbieraliśmy papiery - okazało się, że jest ich bardzo dużo, a przecież na śmieci są kosze. W związku z tą akcją prosimy naszych starszych i młodszych kolegów - «Nie zaśmiecajmy naszej ziemi!»

Podjęliśmy uczniowskie zobowiązanie: «Nie będziemy śmiecić, będziemy dbać o porządek w każdym miejscu, w którym się znajdziemy».

Uczniowie klasy III G(polskiej) z Wołkowyska

PODZIĘKOWANIE

Lidzki Oddział Związku Polaków na Białorusi przesyła serdeczne wyrazy podziękowania dla Podlaskiego Oddziału "Wspólnota Polska "za zorganizowanie wycieczki do Białegostoku dla grupy dziewcząt,które zwyciężyły w konkursie "Miss Polonia-Lida 96".

P r e z e s , P a n i E w a Cywińska,zapoznaładziewczęta z prawdziwym polskim domem ,a pani Iza Półtorak poświęciła im dużo uwagi i czasu.

Bardzo troskliwie opiekowała się grupą Pani Wanda Boguska.

Do podziękowań dołączamy życzenia wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i osobistym.

Z poważaniem Prezes Lidzkiego Rejonowego Oddziału Związku Polaków
Izabela TYRKIN

POSZUKIWANIA

Zwracam się do Czytelników «Głosu» w niżej opisanej sprawie. W czasie okupacji hitlerowskiej zostałem wywieziony na roboty przymusowe do Kenigsbergu (obecnie Kaliningrad), pracowałem w gazowni. U dyrektora gazowni jako pomoc domowa i opiekunka dwojga dzieci pracowała Olga Dzierniejko. Pochodziła z okolic Grodna, z miejscowości Załuczany lub Żałczany. Jej matka była z pochodzenia Polką, ojciec Białorusinem. Przyjaźniliśmy się ze sobą. Na początku stycznia 1945r., kiedy zbliżał się front, żona dyrektora wraz z dziećmi i Olgą ewakuowały się na Zachód.

Może ktoś z rodziny lub znajomych coś wie o dalszych losach Olgi. Prosze pisać na adres

Feliks Sadowski
11-600 Węgorzewo
ul. 11-go listopada 12
Polska

Wyrażamy żal i serdeczne współczucie członkowi Zarządu, p. Leonowi Zarzeckiemu, z powodu śmierci Matki.

Zarząd ZP w Sopoćkiniach

REPORTAŻ

Witaj Polska Szkoło !

Ciąg dalszy ze str.2

Miejską Radą Wykonawczą i Zarządem Głównym Związku Polaków na Białorusi.

Minął zaledwie rok od momentu położenia kamienia węgielnego. A obecnie przed wami stoi piękny budynek. Szkołę zbudowali robotnicy Przedsiębiorstwa Budowlano - Montażowego nr 30 według indywidualnego projektu, który został opracowany w naszym Instytucie «Grodnograżdanprojekt». Budowę szkoły sfinansowało Stowarzyszenie «Wspólnota Polska».

W imieniu władz miasta i obwodu serdecznie dziękuję wszystkim, którzy pomagali budować tę piękną szkołę. Obecnie utrzymanie i finansowanie szkoły bierze na siebie Grodzieńska

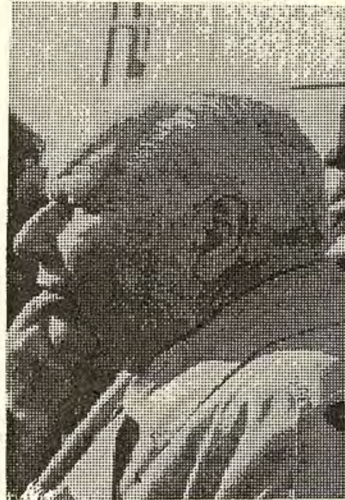
Znany redaktor Polskiego Radia,były grodnianin p.Lesław Skinder był inicjatorem zbiórki środków materialnych na wyposażenie Polskiej Szkoły.Osobiście podarował cenne skrzypce,pamiątkę rodzinną.

Miejska Rada Wykonawcza.

Pozdrawiam wszystkich z okazji otwarcia nowej szkoły, która będzie nosiła numer 36. Życzę dzieciom bardzo dobrych stopni i wartościowej wiedzy, a nauczycielom dobrych warunków pracy!

Potem głos zabrał Premier Republiki Białoruś, Pan Michał Czyhir:

- Przed przyjazdem do Grodna byłem na otwarciu białoruskiej szkoły we wsi Kleszczele na Białostocczyźnie. A teraz jesteśmy świadkami otwarcia polskiej szkoły w Grodnie. Chciałbym, aby te obiekty stanowiły przykład wyjątkowej przyjaźni między narodami białoruskim i polskim. Uważam, że w powstanie tych szkół wniosły swój znaczny wkład mniejszości narodowe - Białorusinów w Polsce, a Polaków

Wielki przyjaciel Polaków na Białorusi,Prezes Stowarzyszenia "Wspólnota Polska",Profesor Andrzej Stelmachowski.

na Białorusi. Dzisiaj widziałem jak świeciły się radością oczy dziatwy, rodziców, nauczycieli i działaczy, którzy byli w białoruskiej szkole w Polsce. Obecnie jestem świadkiem wspaniałego, radosnego nastroju dzieci i nauczycieli, którzy będą żyć i pracować tu w Grodnie, w tej szkole. Chciałbym życzyć, aby stała się ona wspaniałym źródłem pomyślności i szczęścia dla uczniów, aby to było miejsce twórczych sukcesów nauczycieli tu pracujących. Osobiście bardzo chcę, żeby ta szkoła stała się przykładem wspaniałych przyjaznych stosunków między naszymi narodami i naszymi państwami.

Ordynariusz Grodzieński ks.biskup Aleksander Kaszkiewicz zapoznaje się z Polską Szkołą.

Pozdrawiam wszystkich tu obecnych z okazji otwarcia pierwszej polskiej szkoły na Białorusi!

Słowo zabiera Premier Rzeczypospolitej Polski, Pan Włodzimierz Cimoszewicz:

"- Panie Premierze, Szanowni Grodnianie!

Dzisiejszy dzień uważam za bardzo wyjątkowy. Z Panem Premierem Czyhirem spotkaliśmy się w Polsce i tu na Białorusi. W obu przypadkach spotykamy się z okazji otwarcia szkół, w których młodzi Polacy i Białorusini niezależnie od tego, gdzie mieszkają i zdobywają wiedzę, uczą się swego języka ojczystego, kultywują swoje tradycje. Myślę, że to jest bardzo symboliczne wydarzenie. Pokazuje ono, jak bliskie są nasze narody, jak bliskie są nasze państwa, jak mądrze powinniśmy siebie traktować. Oczywiście ta okazja, z powodu której spotykamy się w Grodnie, ma zupełnie wyjątkowy wymiar. Dokonujemy otwarcia pierwszej polskiej szkoły na Białorusi. W ten sposób setki młodych Polaków - obywateli Białorusi zyskają pełne warunki dla uczenia się języka swoich ojców i dziadów, do podtrzymywania więzi kulturalnych z tradycją polską. Chciałbym bardzo

Ciąg dalszy na str.4

Pan Tadeusz Gawin
Prezes Związku Polaków na Białorusi

Szanowny Panie Prezesie.

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na uroczyste otwarcie Pierwszej Polskiej Szkoły w Grodnie. Odebrałem je jako wyraz uznania dla szczególnej troski Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o sprawie odrodzenia polskości na Białorusi.

Wiem, że dla naszych Rodaków tam żyjących, dzień otwarcia polskiej szkoły stanowi spełnienie marzeń i dążeń dwóch pokoleń Polaków,pozbawionych możliwości nauki w polskiej szkole. Dla wielu z nich ten dzień ma także wymiar historyczny. Oto po blisko 50 latach skazania na niebyt odradza się świadomość narodowa Polaków na Białorusi, a materialnym tego dowodem jest otwierana właśnie Polska Szkoła w Grodnie. Jest ona pierwszą placówką oświatową powstałą za przyzwoleniem władz białoruskich z inicjatywy Związku Polaków na Białorusi i sfinansowana przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem Stowarzyszenia «Wspólnota Polska». Znaczący był również wkład Towarzystwa Miłośników Grodna i Wilna, które zorganizowało bezprecedensową akcję społeczną na rzecz wyposażenia tej szkoły.

Trudno wymienić wszystkie organizacje i osoby prywatne, które dołożyły symboliczną cegiełkę do murów tej placówki. Wszystkim, którzy przyczynili się do jej powstania przekazuję wyrazy najwyższego uznania i z głębi serca płynące podziękowania za patriotyzm, wytrwałość i determinację w działaniu.

Dzięki wytężonej pracy wielu ludzi w murach tej szkoły będą zdobywać wiedzę nowe pokolenia dzieci z polskich rodzin. Wiedza ta zostanie spożytkowana dla dobra Białorusi, której są obywatelami oraz dla POlski, która jest Ojczyzną ich przodków.

Łączę wyrazy szacunku
Adam STRUZIK
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Zespołowi Średniej Ogólnokształcącej Szkoły nr 36 m. Grodna

Szanowni Przyjaciele!

Prezydium Rady Najwyższej Republiki Białoruś serdecznie winszuje Was z okazji otwarcia pierwszej w Republice Białoruś Ogólnokształcącej Szkoły z polskim językiem nauczania.

Historia ściśle związała białoruski i polski narody.W ciągu stuleci, nie patrząc na częste zmiany państwowych granic i warunków politycznych, Białorusini i Polacy żyli razem, szanując język, kulturalne i narodowe tradycje jeden jednego. Dzisiaj ta wzajemna poszana wzniesiona do rangi polityki państwowej, i sam fakt otwarcia waszej szkoły - jaskrawe podtwierdzenie realizacji tej polityki.

Mamy nadzieję, że młoda kadra pedagogiczna weźmie wszystko najlepsze z doświadczenia białoruskiej i polskiej szkoły, z natchnieniem, samooddanie będzie pracować nad kształceniem i wychowaniem młodego pokolenia.

Życzymy wszystkim Wam mocnego zdrowia, szczęścia, dobrobytu, a przyszłym abiturientom szkoły - zostać wysokowykształconymi ludźmi, kwalifikowanymi specjalistami i wnieść swój plon w sprawę państwowego stanowienia Białorusi.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Białoruś
Siemion SZARECKI

Pani Regina Gulecka

Dyrektor Polskiej Szkoły w Grodnie

Szanowna Pani Dyrektor.

Dzieląc radość z Polakami na Białorusi z naszego wspólnego dzieła jakim jest powstanie i otwarcie pierwszej polskiej szkoły w Grodnie pragnę złożyć Pani i całemu gronu nauczycielskiemu życzenia sukcesów w odpowiedzialnej i trudnej pracy pedagogicznej.

Żywię gorące przekonanie, że dzieci i młodzież pod Waszą opieką będą uczyły się w tej pięknej szkole dobrze i chętnie.

W przyszłości ci młodzi wykształceni ludzie zachowując tożsamość narodową będą decydowali o pozycji Polaków na Białorusi.

Wierzę, że wspólna Pani praca ze Związkiem Polaków na rzecz odrodzenia szkolnictwa i oświaty polskiej na Białorusi doprowadzi pierwszą polską szkołę w grodzie nad Niemnem do wysokiej pozycji w strukturze szkolnictwa białoruskiego.

Jednocześnie korzystając z tej okazji, chciałbym prosić Panią o przekazanie moich najserdeczniejszych życzeń sukcesów w nauce, satysfakcji z niej i radości z pobytu w szkole wszystkim uczniom, którzy dzisiaj rozpoczynają naukę w polskiej szkole.

Szczególne zaś wyrazy szacunku i podziękowania proszę przekazać Rodzicom tych uczniów za ich trwanie w polskości i decyzję o posłaniu dzieci do Naszej szkoły.

Łączę wyrazy szacunku

Wiceprezes Rady Ministrów
Mirosław P. PIETREWICZ
Przewodniczący Międzyresortowej Komisji do Spraw Polonii i Polaków za Granicą

Prezes Związku Polaków na Białorusi
Pan Tadeusz Gawin

Szanowny Panie Prezesie,

W imieniu Polsko - Białoruskiej Grupy Parlamentarnej i swoim własnym, składam na Pana ręce serdeczne gratulacje i wyrazy szacuntu dla całej społeczności polskiej zaangażowanej w urzeczywistnienie marzenia Polaków, mieszkańców republiki Białoruś - budowę i oddanie dzieciom Szkoły Polskiej w Grodnie.

Życzę Panu, Panie Prezesie, wielu dalszych sukcesów i satysfakcji z pracy na rzecz społeczności polskiej na Białorusi.

Z wyrazami szacunku i poważania

Polska Grupa Unii Międzyparlamentarnej Union Interparlamentaire Groupe Polonais

Polsko - Białoruska Grupa Parlamentarna Przewodniczący
pos. Tadeusz SŁAWECKI

REPORTAŻ

Witaj Polska Szkoło!

Ciąg dalszy ze str.3

serdecznie podziękować wszystkim tym ludziom, którzy z tą inicjatywą wystąpili i potrafili ją wprowadzić w życie. Wyrazy szacunku kieruję do Związku Polaków na Białorusi, do Pana Prezesa Tadeusza Gawina. Dziękuję władzom Białorusi za wsparcie tej idei. Dziękuję wszystkim, którzy tu pracowali. Zarówno tym, którzy pracowali w przedsiębiorstwach budowlanych, jak i młodym ludziom, rodzicom, którzy włożyli wiele swej pracy w ten budynek. Jestem pewien, że w ten

Członek Prezydium Rady Najwyższej Republiki Białoruś,były mer miasta Grodna i wojewoda grodzieński Siemion Domasz .

sposób - dając wyraz naszego wzajemnego szacunku, respektowania praw i wolności ludzkiej i obywatelskiej, respektowania praw mniejszości narodowych w naszych krajach - najlepiej służymy naszym państwom, współpracy między naszymi narodami. Nauczycielom oraz dzieciom, którzy rozpoczynają naukę w tej szkole, życzę, aby lata spędzone tutaj były ważnymi latami w ich życiu, aby przyniosły im wiele satysfakcji.

Chciałbym skorzystać z okazji, aby wnieść swój drobny wkład do wyposażenia szkoły. Chcę przekazać kierownictwu szkoły zestaw książek do biblioteki, zestaw kaset wideo, które mogą być wykorzystywane w trakcie lekcji, i te dary, które przygotowały organizacje społeczne, w tym Fundacja Pomocy Polakom na Wschodzie. Te środki, uzupełniające wkład «Wspólnoty Polskiej», stworzą, jak sądzę, dobre warunki do funkcjonowania tej szkoły. Chciałbym wnieść swój osobisty element. Mam nadzieję, że do tej szkoły trafią w przyszłości dzieci moich krewniaków, mieszkających tutaj, w Grodnie.»

Z kolei członek Prezydium Rady Najwyższej Republiki Białoruś, Pan Siemion Domasz, odczytał listy, które przesłał Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Białoruś, Pan Siemion Szarecki, do Zarządu Głównego Związku Polaków na Białorusi oraz zespołu Szkoły Średniej nr 36 w Grodnie.

Przewodniczący Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, Leszek Moczulski, w swoim przemówieniu podkreślił, że «granica, która przebiega tak niedaleko stąd, staje się granicą, która nas coraz bardziej łączy". Mówca przypomniał o tych, którzy niegdyś tu ginęli za miasto i Ojczyznę - «z ich krwi ta szkoła też wyrosła». L. Moczulski wręczył prezent - faksymile «Konstytucji 3 Maja».

Z kolei Senator Tomasz Romańczuk ogłosił tekst listu Marszałka Senatu

Warszawski biznesmen,wielki przyjaciel Polaków Białorusi,Pan Aleksander Gudzowaty.

pełniącej funkcję inwestora, zaszczyt wręczenia dokumentu przekazania kompleksu zabudowań szkolnych, położonych w dzielnicy

Przemawia Senator Tomasz Romańczuk.

Adama Struzika.

Następnie głos zabrał Prezes Stowarzyszenia «Wspólnota Polska», Pan Profesor Andrzej Stelmachowski:

- «Przypadł mi w udziale, jako reprezentantowi «Wspólnoty Polskiej»

Dziewiatówka, w Grodnie. Akt ten, któryśmy wspólnie z Prezesem Tadeuszem Gawinem dzisiaj podpisali, brzmi następująco: «W celu udzielenia pomocy rodakom i ich dzieciom zamieszkałym w Grodnie w rozwijaniu polskiej kultury narodowej, Stowarzyszenie «Wspólnota Polska», działając na podstawie podpisanych porozumień z dnia 11 sierpnia 1995 roku i z dnia 10 maja 1996 roku, przekazuje uroczyście w obecności Premiera Republiki Białoruś, Pana Michała Czyhira, oraz Premiera Rzeczypospolitej Polski, Pana Włodzimierza Cimoszewicza, w dniu 21 września 1996 roku na rzecz Związku Polaków na Białorusi kompleks zabudowań o powierzchni ogólnej 9 487 m2, położonych w Grodnie, w dzielnicy Dziewiatówka, wybudowanych z dotacji Senatu Rzeczpospolitej Polski z przeznaczeniem na utworzenie szkoły średniej z polskim językiem wykładowym». Akt ten pozwalam sobie, Panie Prezesie, Panu wręczyć.

W dalszej części swego wystąpienia profesor A. Stelmachowski podkreślił, że przekazanie Aktu odbywa się z udziałem premierów i reprezentantów władz i społeczności Białorusi i Rzeczpospolitej Polski. Widzę w tym - powiedział A. Stelmachowski - polityczną wolę wspólnego realizowania podstawowych praw człowieka, w tym niezbywalnego prawa rodziców do wychowywania dzieci we własnym języku i zwyczaju, we własnej kulturze i religii, i w ten sposób podania sobie ręki poprzez granicę. Bardzo Panom Premierom za to dziękuję, w nadziei zresztą, że jest to szkoła pierwsza, ale nie ostatnia».

Na zakończenie swojego przemówienia Prezes Stowarzyszenia «Wspólnota Polska», serdecznie podziękował wszystkim, którzy uczestniczyli w projektowaniu i budowie pierwszej polskiej szkoły na Białorusi.

Następnie przemawia Prezes Zarządu Głównego ZP,Tadeusz Gawin:

- Przed chwilą przejąłem z rąk Pana Prezesa Stowarzyszenia «Wspólnota Polska» dokumenty świadczące o tym, że dzisiaj, dnia 21 września roku pańskiego 1996, my, Polacy w Grodnie, otrzymujemy w darze od narodu polskiego Pierwszą Polską Szkołę na Białorusi. Dzisiejsza uroczystość jest uwieńczeniem kilku lat walki działaczy Związku Polaków o uznanie naszego prawa do kształcenia dzieci w ojczystym języku i kolejnych kilku lat zabiegów i ciężkiej pracy, aby zrealizować się marzenie o polskiej szkole. Myślę, że będę wyrazicielem głębokiego przekonania wszystkich tu obecnych, jeśli powiem, że ten dzień wejdzie do historii naszego odrodzenia narodowego, ponieważ kończy on długą, 48 lat trwającą przerwę w działalności szkoły polskiej na Białorusi. Udało nam się związać nić polskiego szkolnictwa na tych ziemiach, dramatycznie przerwaną w okresie stalinowskiego terroru. Ta szkoła jest w naszym odczuciu symbolicznym pomnikiem wzniesionym przez współczesne pokolenie tym wszystkim naszym rodakom, którzy za czasów represji stalinowskich i rządów sowieckich byli poniżani, prześladowani, zsyłani na Syberię i do Kazachstanu, mordowani - tylko za to, że byli Polakami. To odczucie, chociaż nie wyrażone w słowach, odczytujemy w postawie naszych rodaków, żyjących na Białorusi, w Macierzy i rozrzuconych po całym świecie, ale przy jej tworzeniu zjednoczonych wspólnym wysiłkiem. Myślę, że nie jest ono obce także naszym przyjaciołom Białorusinom, których historia,

Ciąg dalszy na str.5

Prezes ZG Związku Polaków Tadeusz Gawin i dyrektor Szkoły Regina Gulecka rozmawiają z Premierami Włodzimierzem Cimoszewiczem i Michałem Czyhirem.

Pan Tadeusz Gawin
Prezes Związku Polaków na Białorusi
Grodno

Szanowny Panie Prezesie .
Drodzy Rodacy .

Z ogromną radością i wzruszeniem pragniemy przesłać Wam tą drogą w imieniu Polskiego Związku Kulturalno - Oświatowego i Macierzy najserdeczniejsze gratulacje z okazji otwarcia pierwszej polskiej szkoły w Grodnie. W tej uroczystej chwili jesteśmy, pomimo znacznej odległości, razem z Wami.

Cieszymy się, że polskie dzieci z Grodna będą miały możliwość zdobywania wiedzy w ojczystym języku, będą mogły pielęgnować ojczystą mowę i kulturę przodków.

Wierzymy, że niedługim czasie i w innych miejscowościach powstaną dalsze polskie szkoły, czego Wam z całego serca życzymy.

Żałujemy bardzo, że nie możemy w tej historycznej chwili osobiście razem z Wami w Grodnie, z powodu aktualnie innych obowiązków.

Mamy nadzieję jednak, że nasza wzajemna współpraca ożywiona niedawno na Gorolskim Święcie, na Zaolziu, będzie kontynuowana i będzie się dalej rozwijać.

Życzymy dyrekcji Nowej Szkoły, wszystkim pedagogom oraz młodzieży polskiej w Grodnie i na Białorusi wielu sukcesów i satysfakcji w zdobywaniu wiedzy, w pielęgnowaniu i rozwijaniu ojczystej kultury. Niech również poprzez działania Polaków poza granicami Ojczyzny rośnie znaczenie naszej wspólnej Macierzy, Rzeczypospolitej Polskiej.

Z najserdeczniejszymi pozdrowieniami i głębokim szacunkiem dla Was Wszystkich.

inż.JerzyCZAP
Prezes ZG PZKO
Jan BRANNY
Prezes Macierzy Szkolnej

Pan TadeuszGAWIN
Prezes Związku Polaków na Białorusi

Z okazji powstania pierwszej polskiej Szkoły w Grodnie, Prezydium Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego składa gratulacje i wyrazy uznania dla tej inicjatywy, życząc dyrekcji, kadrze pedagogicznej oraz uczniom sukcesów dydaktycznych i wychowawczych.

Z ogromną satysfakcją pragniemy również złożyć na Pana ręce podziękowania inicjatorom i realizatorom tego przedsięwzięcia.

Mamy nadzieję, że szkoła ta będzie zapleczem intelektualnym dla Polonii zamieszkałej w Grodnie i wpisze się na trwałe w proces rozwoju polskiej edukacji na Białorusi.

Przewodniczący
Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego
Jan ZACIURA

REPORTAŻ

Witaj Polska Szkoło !

podobnie jak nas, ciężko doświadczyła. Wspólne bolesne koleje dziejów powinny stać się ziarnem, z którego wyrośnie wzajemne zrozumienie, tolerancja i umiejętność zgodnego współżycia. Wracając pamięcią do historii powstania szkoły, chciałbym serdecznie podziękować tym wszystkim działaczom Związku Polaków, którzy od chwili zrodzenia się idei budowy szkoły ani przez chwilę nie zwątpili w to, że nasze marzenie wspólnym wysiłkiem związkowym zrealizujemy. Szczególnie gorąco pragnę podziękować Stowarzyszeniu «Wspólnota Polska» na czele z jej niestrudzonym Prezesem, Panem Profesorem Andrzejem Stelmachowskim, który jako pierwszy w Polsce tę naszą ideę zrozumiał i podjął dzieło jej realizacji. Serdecznie dziękujemy byłemu grodnianinowi, Panu Lesławowi Skinderowi, który za pośrednictwem Programu I Polskiego Radia zorganizował akcję zbierania funduszy i darów dla naszej szkoły. Dziękujemy Parlamentowi, Rządowi i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej za wsparcie naszych działań. Chylimy czoło przed podatnikiem polskim, za którego pieniądze ta szkoła została zbudowana.

Serdecznie dziękujemy Panu Dyrektorowi Aleksandrowi Gudzowatemu z Warszawy, który pomógł nam na samym początku naszej działalności i bez udziału którego wszystko byłoby nierealne.

Dziękujemy władzom centralnym w Mińsku za podjęcie politycznych decyzji umożliwiających odrodzenie szkolnictwa polskiego na Białorusi i zapewniających zgodne z Konstytucją traktowanie nas jako pełnoprawnych obywateli. Szczególnie gorąco chciałbym podziękować Panu Wojewodzie Aleksandrowi Dubko, byłemu Wojewodzie Panu Siemianowi Domaszowi i byłemu Prezydentowi miasta Grodna, Henrykowi Krupienko, którzy zawsze z wielkim zrozumieniem i przychylnością ustosunkowywali się do naszych potrzeb, w tym również do sprawy budowy szkoły. Dziękujemy władzom oświatowym Grodna i obwodu grodzieńskiego. Z głęboką wdzięcznością myślimy dziś o roli, jaką w dziele utrwalenia naszej polskości, poczucia tożsamości narodowej oraz umiłowania ojczystej mowy, religii, historii i tradycji spełnił Kościół i nasi najbliżsi - rodzice, babcie i dziadkowie. Serdecznie dziękujemy przybyłym do nas z Polski nauczycielkom, które zostawiły swoich bliskich i domy, aby przywrócić nam ojczystą mowę, odkrywać na nowo jej piękno. Szczególny dług wdzięczności mamy wobec tych nauczycielek, które przyjechały do nas jako pierwsze, bo to ich rzetelna praca i oddanie młodzieży zadecydowały o losie podjętej przez nas próby odrodzenia polskiej szkoły. Dziękujemy pięknie naszej wspaniałej młodzieży, która wbrew przypuszczeniom niektórych, że po studiach w Polsce nie wróci na Białoruś, nie tylko wróciła, ale i podjęła trud pracy nauczycielskiej w naszej - pierwszej na Białorusi - Polskiej Szkole! Dziękujemy też Wam - Kochana Młodzieży i Drogie Dzieci - za chęć uczenia się w Polskiej Szkole, bo bez Was nie miałaby ona racji bytu. Na szczególne słowa uznania zasługują Ci z Was, którzy

To jest Polska Szkoła

uczęszczając dotąd do szkół z rosyjskim językiem wykładowym, podjęli trudną decyzję rozstania się z kolegami i znanymi sobie nauczycielami, by uczęszczać do polskiej - własnej - szkoły. Dziękujemy również bardzo naszym Braciom Białorusinom, którzy w walce o polską szkołę na Białorusi zawsze byli z nami, a zwłaszcza byłemu posłowi do parlamentu białoruskiego, Panu Mikołajowi Markiewiczowi za popierające naszą sprawę przemówienie, wygłoszone w momencie, gdy rozstrzygały się losy Polskiej Szkoły. Nie sposób nie docenić roli, jaką przy powstawaniu naszej szkoły odegrały Ambasada i Konsulat Generalny w Grodnie. Dziękuję wszystkim ludziom dobrej woli i o gorących sercach - tak z Białorusi, jak i z Polski oraz z najdalszych zakątków świata - którzy nam pomagali, każdy na swój sposób.

Kończąc swoje wystąpienie, chciałbym w imieniu społeczności polskiej wyrazić pod adresem Pana Premiera Republiki Białorusi nasze gorące życzenia, aby nic nie stanęło na przeszkodzie spełnienia danej nam obietnicy wybudowania kolejnej polskiej szkoły w Grodnie, na osiedlu Wiszniewiec. Jestem głęboko przekonany, że uroczystości takie jak dzisiejsza dobrze służą sprawie zbliżenia naszych narodów. Teraz, zgodnie z umową podpisaną z władzami miasta Grodna, w imieniu Związku Polaków przekazuję na ręce Pani Dyrektor Reginy Guleckiej dokumenty świadczące o tym, że od tej chwili ten piękny budynek przechodzi w bezpłatne użytkowanie dla celów polskiej szkoły średniej w Grodnie. Niech dobrze służy polskim dzieciom!

Następnie przemawiała dyrektor Szkoły Regina Gulecka:

Szanowni Państwo!

Marzeniom i oczekiwaniom stało się zadość!

Nastała podniosła i uroczysta chwila otwarcia polskiej szkoły w naszym mieście. Jest to wydarzenie historyczne, które zostanie odnotowane w kronice grodu nad Niemnem i wzbogaci jego historię. Jest to wydarzenie szczególne ogromnej wagi dla polskiej mniejszości narodowej mieszkającej nie tylko w Grodnie, ale i na terenie całej Białorusi.

Nie ma najmniejszej wątpliwości, że ten okazały budynek - wzniesiony rękami białoruskich robotników, a finansowany przez Polskę - jest niezaprzeczalnym znakiem odradzania się polskości: polskiej mowy, kultury, tradycji.

Jestem zaszczycona, że to właśnie mnie powierzono prowadzenie tej, jak dotąd, unikalnej placówki oświatowej. To wielkie wyróżnienie! Jednocześnie zdaję sobie sprawę z kolosalnej odpowiedzialności, jaka na mnie spoczywa z racji pełnienia funkcji dyrektora tejże szkoły.

Szanowni Państwo! Drodzy Rodzice! Kochane Dzieci!

Zapewniam, że zarówno ja, jak i wszyscy nauczyciele, którzy zdecydowali się na niełatwą pracę w tej unikalnej placówce, dołożymy wszelkich starań, aby ta szkoła była szkołą przyjazną, szkołą uśmiechu i radości, w której przede wszystkim dobrze macie się czuć wy - kochane dzieci!

Mam nadzieję, że przy pomocy naszych przyjaciół i sympatyków z Białorusi i z Polski, szkoła oznaczona numerem 36 będzie spełniała pokładane w niej nadzieje, realizując określone zadania i programy nauczania zatwierdzone przez nasze władze oświatowe.

W procesie dydaktyczno - wychowawczym szkoły będzie przejawiać się troska o wszechstronny rozwój uczniów, o wyrabianie ważnych cech osobowości jak: odpowie-dzialność, obowiązkowość, pracowitość, przedsiębiorczość. Będzie przejawiać się troska o rozwój zainteresowań, umiłowanie nauki, sztuki.

Obok doskonałego opanowania języka polskiego jako narodowego i języka białoruskiego jako urzędowego, szkoła będzie nauczać języków obcych dla rozwijających się kontaktów międzynarodowych.

Szkoła narodowa, mając własny dach nad głową, będzie nawiązywać przyjazne układy z innymi szkołami i kształtować uczucia braterstwa z dziećmi innych narodowości.

Będzie też dążyć do kontaktów i współpracy z młodzieżą z Polski i polskiego pochodzenia z innych państw.

Zakłada się, że szkoła stanie się ośrodkiem metodycznym i pedagogicznym dla nauczycieli wykładających język polski na terenie całej Białorusi. W szkole będzie działał uniwersytet dla rodziców. Również zostaną powołane do życia organizacje dziecięce i młodzieżowe: zuchowe i harcerskie.

Będziemy dążyć, by w szkole panowała: sprawiedliwość, szczerość, prawdomówność, sumienność i inne cnoty chrześcijańskie, które czynią człowieka szczęśliwym.

W imieniu budowlanych Herman Kulikow wręcza dyrekcji szkoły symboliczny klucz.

Dostojni goście przecinają wstęgę i udają się na zwiedzanie budynku.

Na korytarzach szkoły zostały wyeksponowane wystawy prac miejscowych plastyków oraz dary, przekazane szkole przez osoby prywatne i instytucje, a także wystawa prac dzieci z Polski, przysłanych w darze przez Galerię i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu, która jest wiodącą placówką w Polsce w dziedzinie edukacji plastycznej dzieci i młodzieży.

Po chwili klasy i korytarze wypełniły się radosnym gwarem dziecięcym.

Pierwsza polska szkoła na Białorusi zaczęła żyć. Od poniedziałku rozpoczęły się codzienne zajęcia.

Józef DZIURBEJKO
Eugeniusz SKROBOCKI
Fot.Michał ANISZCZENKO
Wiktor DZIDAROW
Włodzimierz WYDERKO

Pan Tadeusz Gawin
Prezes Związku Polaków na Białorusi

Szanowny Panie Prezesie,

Od początku, od momentu rozpoczęcia budowy, «Polskie Radio» SA towarzyszyło powstaniu Pierwszej Polskiej Szkoły na Białorusi. Zbieramy środki, upowszechniamy wiedzę o tej wspaniałej inicjatywie, która będzie służyła nie tylko młodzieży polskiej, ale również - mam nadzieję - spełni rolę centrum kultury dla całej polskiej społeczności zamieszkałej w Grodnie.

Na inaugurację działania Szkoły red. Lesław Skinder zawiezie kolejne dary od «Polskiego Radia» SA - 8 telewizorów oraz radiomagnetofon z CD. Z pewnością nie zakończy to naszej aktywności wobec tej placówki. Z tym większą satysfakcją i radością «Polskie Radio» SA, dziękując za Państwa propozycję, przyjmuje patronat nad Polską Szkołą w Grodnie.

Łącze wyrazy szacunku
Krzysztof MICHALSKI

ŻYCZYMY SUKCESÓW

W imieniu naszego Środowiska żołnierzy, którzy służyli przed wojną w Grodnie przesyłamy najserdeczniejsze życzenia dla kierownictwa, personelu pedagogicznego i dla wszystkich uczennic i uczniów tej pierwszej polskiej Szkoły w Grodnie.

Jesteśmy szczęśliwi, że młodzież polska w tym mieście będzie miała odpowiednie warunki do kształcenia. Będzie mogła uczyć się m.in. nie tylko pięknej mowy ojczystej, ale i historii własnego kraju.

My, już nieliczni, jeszcze żyjący żołnierze grodzieńskiej 29 dywizji piechoty mile wspominamy przedwojenne czasy spędzone w kochanym Grodnie. Zawsze liczyliśmy na młodzież polską i na jej patriotyzm. Nie zawiedliśmy się nigdy. Dojrzała młodzież zasilała nasze szeregi i często pozostawała w wojsku jako kadra zawodowa.

Młodzieży polska! Powinniście czerpać wiedzę ze szkoły, ale także opierać się o doświadczeniach swoich przodków. Skarbnica wiedzy jest bogata i dostępna dla wszystkich chętnych. Pamiętajcie, że tylko ludzie wykształceni, tylko ludzie o szerokich horyzontach myślowych mogą być doceniani przez środowisko, w którym żyją i mogą mieć wpływ na losy społeczeństwa. Wierzymy, że wy tacy będziecie!

Kochana młodzieży! Wyciągnijcie praktyczne wnioski z nauki, z naszych dziejów i historii narodów. Kierujcie się sercem i rozumem, w oparciu o zasady religii, stosując poszanowanie bliźniego.

My żołnierze przysięgaliśmy na sztandar, na którym wypisane były słowa: «BÓG , HONOR , OJCZYZNA». To były dla nas największe wartości. Pragniemy, aby w waszym życiu były one także najważniejsze.

Personelowi pedagogicznemu tej szkoły życzymy osiągnięcia, jak najlepszych wyników w jego zaszczytnej i odpowiedzialnej pracy.

Życzymy szkole, aby doczekała się wychowanków, z których mogłaby być dumna a uczniom, aby wynieśli z niej jak najwięcej wiedzy i mądrości.

Pamiętajcie, że wiedza to skarb i potęga!

Przewodniczący
Jan SADOWSKI ppłk rez.

Pan Tadeusz Gawin
Prezes Związku Polaków na Białorusi

W imieniu Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego Bartimpex S.A. chciałbym złożyć na Pana ręce najserdeczniejsze gratulacje z okazji otwarcia pierwszej polskiej szkoły w Grodnie.

Głęboko wierzę, iż szkoła ta pomoże zachować oraz dalej rozwijać polską kulturę i tradycje wśród Polaków zamieszkałych na Białorusi.

Życzę wszystkim Polakom zrzeszonym z Związku Polaków na Białorusi Panu osobiście wszystkiego najlepszego oraz dalszych sukcesów, pozostając z poważaniem

Aleksander GUDZOWATY

Kraj ojczysty

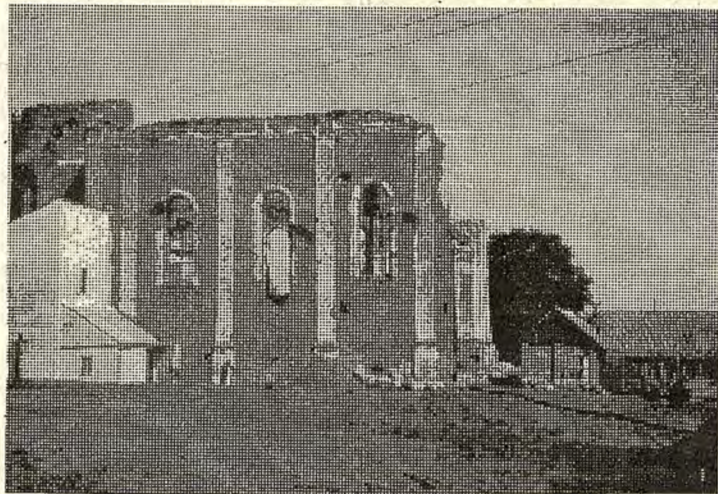
DZISNA

Anatol Jakowlew

Jesienią ubiegłego roku zwiedziłem prastare miasto Dzisnę, którego początki sięgają XI stulecia. Dzięki swemu położeniu u zbiegu rzeki Dzisny z Dźwiną, przez wiele wieków pełniło ono rolę forpoczty, zwłaszcza za czasów Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego. Do 1939r. Dzisna była najdalej wysuniętym na wschód miastem Polski, przez które przebiegała granica z ZSRR. Położenie geograficzne sprawiało, że miasto rozwijało się dobrze, miało kontakty handlowe ze Smoleńskiem, Witebskiem, Połockiem i Rygą. Do 1959r. Dzisna była centrum rejonu, kiedy zaś centrum przeniesiono do Mior, nastąpił zauważalny upadek miasta pod każdym względem.

Dzisiaj w Dziśnie mieszkają przeważnie Białorusini, Polaków pozostała garstka. Kościół, który przetrwał wojnę, wysadzony w powietrze w 1956 r, straszy resztkami ścian; do jednej z nich dobudowano małą kapliczkę. Stałego proboszcza nie ma, brakuje środków i rąk, aby odbudować, podnieść z ruin świątynię.

Jedną z dwu prawosławnych cerkwi odrestaurowano i życie religijne zaczyna się tu rozwijać na dobre.

Miasto ma wygląd bardzo zaniedbany. W centrum do dziś stoi pomnik Lenina, patrzącego na zrujnowany kościół. Obok stoi Dom Kultury, były Dom Ludowy. Wiele kamieniczek jest na wpół zniszczonych, inne - nie mając swoich użytkowników - świecą oczodołami okien. Ozdobą miasteczka jest bulwar nad Dźwiną, pamiętający jeszcze początek stulecia. Miał swój czas rozkwitu, a dziś jedynie majestatyczne lipy przypominają najstarszym mieszkańcom to, co przeminęło. Jest tu cicho, dookoła roztacza się wspaniały widok na Dźwinę i rzekę Dzisnę.

Sklepów mało, zamiast bazaru parę długich stołów, przy których stoi kilka sprzedawców, proponujących przeważnie nabiał. Przemysłowych towarów prawie żadnych. Nieopodal stoją trzy samochody, na których maskach właściciele rozłożyli tureckie ciuchy.

Ludzi mało, pracy mało, a jeżeli ktoś nawet pracuje, to zarobki marne. Podstawą utrzymania jest to, co masz z własnego podwórka i działki. Panuje smutek i bieda.

Przypadkowo udało mi się spotkać z najstarszym, ponad 90 - letnim, mieszkańcem miasteczka, panem Eugeniuszem Fursem, który mieszka w niedużym drewnianym domku przy ulicy wyłożonej kocimi łbami, w pobliżu pięknej cerkiewki, która ocalała dlatego - jak stwierdza mój rozmówca - że była dalej od Rejonowego Komitetu Partii, a kościół był obok i dlatego spotkał go smutny los.

Swoje opowiadanie o historii miasteczka pan Eugeniusz rozpoczął od czasów I wojny światowej. Ojciec jego miał mały sklepik mięsny, oprócz tego parał się krawiectwem. Rodzina była liczna - ośmioro dzieci. Ojciec dbał o ich wykształcenie.

W roku 1918 na rowerach przyjechali Niemcy, stali tu 8 miesięcy - i jak bez walki przyszli, tak bez walki i opuścili potem miasteczko, pozostawiając po sobie dobrą pamięć. Żydów nie czepiali się, mieli do nich raczej dobry stosunek. Po wkroczeniu do Dzisny zebrali dorosłych mieszkańców i powiedzieli, że jeżeli ludzie wykażą dobrą wolę i pomoc, to zainstalują elektryczność. Po kilku dniach stanęły słupy, założono instalację i Dzisna od tej pory ma elektryczność.Niemcy stworzyli też specjalną komisję sanitarną, a dla zapewnienia porządku publicznego każda ulica zobowiązana była wystawiać na noc dyżurnego.

Przed II wojną światową Dzisna była centrum powiatu i miastem granicznym. Zamożni rodzice mogli uczyć swe dzieci w gimnazjum, gdzie nauka była płatna. Dziś w tym gmachu mieści się szpital. Wszyscy pozostali uczyli się w szkole powszechnej, której budynek też się zachował. Ta szkoła była pod opieką Macierzy Szkolnej. Dyrektorem szkoły był pan Mierzwiński. Do 1939 r. w Dziśnie było sporo ludzi z wyższym wykształceniem, którzy ukończyli uczelnie w Wilnie, w Krakowie lub w Szwajcarii.Szczególnie dużo było wśród nich Żydów. Lekarzy było dwóch - Żyd i Polak.

W okresie międzywojennym w miasteczku czynne były dwie prawosławne cerkwie, kościół i kilka synagog. W gmachu jednej z nich mieści się dziś filia zakładu krawieckiego «Witebczanka». Żydzi stanowili 70% ogółu mieszkańców. W magistracie było 10 radnych: 7 Żydów i 3 chrześcijan.

Z czasem rodzina Fursów otworzyła zakład stolarski. Produkowali dobre meble, żyli w dostatku, dobrze się ubierali i zawsze byli syci. Brat pana Eugeniusza był dobrym stolarzem, uczył się fachu w Wilnie i otrzymał dyplom majstra.

Straż pożarna oprócz zawodowych strażaków miała ponad 500 dobrze przygotowanych ochotników. W 1931r. z okazji 50 - lecia straży pożarnej przyjechał do miasta wojewoda wileński, który wręczył strażakom jubileuszowe medale. Odbyły się pokazowe ćwiczenia strażaków, a potem przyjęcie na 500 osób, które ufundował i swą obecnością zaszczycił wojewoda.

W powiecie było sporo sadów. Hodowano 85 gatunków owoców; dzisiaj mało co z tego pozostało. Jeszcze w 1918 r. Niemcy założyli tu pierwsze wzorowe gospodarstwo, żeby przekazać swoje doświadczenie miejscowym dziedzicom i rolnikom. Pisząc o tym dzisiaj - w czerwcu 1996 r. - myślę, że być może sadzonki truskawek, które jesienią ubiegłego roku przywiozłem z Dzisny, pochodzą z tych wzorowych ogrodów, ponieważ obficie owocują i są bardzo duże i smaczne.

Życie kulturalne w miasteczku było o wiele ciekawsze i różnorodniejsze niż teraz. Gimnazjum i straż pożarna posiadały orkiestry dęte, natomiast Żyd Dworman miał orkiestrę symfoniczną. Istniały też amatorskie teatrzyki dramatyczne - polski i żydowski. Żydzi mieli swój klub, a katolicy - młodzieżowe organizacje religijno - społeczne. Stosunk imiędzy mieszkańcami różnej narodowości układały się poprawnie; wspólnie obchodzono święta religijne.

Dziś ludzie pozamykali się w swoich domach i spędzają czas przed telewizorami, obcując jakby z całym światem, ale w izolacji od sąsiadów i osób bliskich.

Przed wojną w miasteczku było pięć aptek, dzisiaj jest zaledwie jedna. Zakładów fryzjerskich było kilka, pozostał - jeden. Wspólnoty żydowska i chrześcijańska miały każda swoją łaźnię.

Istniała żydowska komunistyczna organizacja, której członkami byli przeważnie bogaci Żydzi. Gdy wkroczyli sowieci i zaczęli zaprowadzać swoje porządki, członkowie tej organizacji uciekli do Białegostoku. Pod wpływem agitacji komórek KPZB niektórzy, zwłaszcza młodzi ludzie, uciekali przed wojną do ZSRR. Wszyscy oni do dziś nie dali znaku życia, ich los dotychczas jest nieznany rodzinom.

W 1939r, przewidując co może nastąpić, p. Eugeniusz przekazał warsztat władzom i podjął pracę. Został dyrektorem bazy.

Różnie ułożyły się losy członków rodziny Fursów. Tragicznie skończyło się życie siostry p. Eugeniusza, Fatimy, która w czasie I wojny światowej była dyrektorką sierocińca.

Przed wkroczeniem do Dzisny wojsk polskich sierociniec z personelem ewakuowano do Witebska. Pani Fatima założyła tu rodzinę i otrzymała mieszkanie. Nie podejrzewając nic złego, przyjęła lokatora - oficera NKWD, za którego przyczyną aresztowano ją i wtrącono do więzienia na 5 lat, gdzie zmarła. Panu Eugeniuszowi udało się później zapoznać ze sprawą sądową siostry. Ten oficer po wojnie został pułkownikiem, dobrze mu się powodzi, ma w Witebsku ładny dom.

Pana Eugeniusza trudno posądzić o stronniczość wobec kogokolwiek. Jest narodowości białoruskiej, wyznania prawosławnego.

Książka sercem napisana ...

Na początku bieżącego roku, nakładem «Biblioteki Wschodniej» Wrocławskiego Oddziału Stowarzyszenia «Wspólnota Polska» ukazała się książka naszego dobrego znajomego, prezesa «Straży Mogił Polskich», Członka Honorowego ZPB, dra Zdzisława Juliana Winnickiego , zatytułowana «Szkice kresowe». Autor, który od lat bada sprawy polskie i polonijne na Białorusi, swą ostatnią publikację zadedykował wymownie: «...działaczom Związku Polaków na Białorusi oraz tamtejszym kapłanom». Jest to bodaj pierwsza praca dotycząca historii najnowszej oraz współczesności właśnie Polaków na Białorusi.

Książka składa się z czterech części. Pierwsza, zatytułowana «Na Białorusi i nieco dalej» zawiera dziesięć szkiców poświęconych historii ZPB, polskiemu szkolnictwu w BSRR w latach 1944 - 1946, pozostałościom polskich pamiątek kulturalnych w Mińsku oraz przemianom terytorialno - granicznym na północno - wschodnim odcinku granicy państwowej Polski i byłego ZSRR. Rozdział uzupełniają artykuły o historii najnowszej i perspektywach rozwoju (odrodzenia) społeczności katolickiej na terenach państw WNP a także uwagi o stosunkach polsko - litewskich, dziejach Grodna i wreszcie zapomnianym, białoruskim odcinku Kanału Augustowskiego. Na szczególne podkreślenie w tej części zasługują szkice o Związku Polaków (pierwsza naukowa publikacja na ten temat) oraz o problematyce szkolnej i granicznej. Motywem przewodnim tej części książki jest teza autora o tym, że polskość i katolicyzm - tak straszliwie doświadczone za czasów «białej» i «czerwonej» Rosji oraz okupacji hitlerowskiej, prześladowane i niszczone przez dziesiątki lat, zubożone przez powojenną ekspatriację setek tysięcy - przetrwały, odradzają się i chcą współistnieć na zasadzie demokratycznego partnerstwa z odradzającą się także z trudem kulturą i świadomością narodową Białorusinów w wolnej i demokratycznej Republice Białoruś.

Część druga traktuje o działaniach «Straży Mogił Polskich» - organizacji całkowicie społecznej, powstałej w 1990 r. w tak odległym od nas Wrocławiu, której celem jest upamiętnianie miejsc polskiej martyrologii i chwały na ogólnie rozumianym Wschodzie. Znamy działania «Straży» na naszym terenie. Nasi wrocławscy przyjaciele są zaprzyjaźnieni z wieloma Oddziałami ZP od Indury i Wołkowyska, poprzez Iwieniec aż do Bobrujska. Rzecz charakterystyczna, wynikająca z opisu w książce i doświadczeń- praca «Straży» , w zamierzeniu tylko upamiętniająca, przerodziła się w coś znacznie szerszego:w działalność charytatywną oraz co ważniejsze, animację spraw kulturalno - oświatowych (Dni Kultury Polskiej, Wszechnica Oświatowa, spotkania, wykłady i prelekcje). Działacze «Straży» i wrocławskiej «Wspólnoty Polskiej» (to ci sami ludzie) , w większości pracownicy Uniwersytetu we Wrocławiu ,przybywają do nas z jakże potrzebnym «kagankiem oświaty», prowadzą badania naukowe oraz dokumentują czas miniony i dzień dzisiejszy polskiej kultury na ziemiach białoruskich. Reportaże z tej części książki ukazują to dobitnie. Znajdujemy w nich ludzi i miejsca znane i mniej znane. To bardzo pożyteczna działalność, tym cenniejsza, że «Strażnicy» prowadzą ją wyłącznie społecznie ,w ramach swoich urlopów i wakacji.

Część trzecia to naukowy przegląd - recenzje ważniejszych pozycji książkowych, jakie ukazały się w Polsce, na Białorusi i Litwie a traktują o polskim przetrwaniu i obecnym odradzaniu się na Wschodzie.

Kończy książkę zestaw zdjęć obrazujących wizyty «Straży» na naszym terenie. Widzimy na nich znajome krajobrazy, ludzi naszej krainy, krzyże, kościoły i polskie imprezy kulturalne. To dobrze. Książka trafi przecież nie tylko do nas, ale i do środowisk polskich za granicą. Przybliży w ten sposób naszą ziemię i nasze sprawy.

Książka wydana jest bardzo starannie. Liliowego koloru okładka ukazuje Górę Zamkową i nowogródzką farę. Na jej ostatniej stronie znajduje się znamienna sentencja; przytoczmy ją w całości: "Obszar dzisiejszej, suwerennej Republiki Białoruś to zasadniczy zrąb historyczny tworu, który w nie tak odległej przeszłości określany był mianem Wielkiego Księstwa Litewskiego. Jego zachodnie krańce stanowią po dziś dzień teren, na którym spotykają się i egzystują obok siebie wpływy sąsiadujących kultur, żyją przedstawiciele różnych narodów i narodowości. Ziemia i ludzie trwają tutaj pod znacznym ciśnieniem dalszej i bliższej historii. To wreszcie przestrzenie, gdzie stykały się i przenikały (jest tak i obecnie) dwa wielkie odłamy chrześcijaństwa - orientalne prawosławie i zachodni katolicyzm. Tutaj wreszcie przez długie wieki oddziaływały i przemieszczały się dalej na wschód wpływy polskie. Ich zasięg i znaczenie ustępowały z czasem planowej i niszczycielskiej sile «białej», a następnie «czerwonej» Rosji. Dzisiaj obserwujemy tam bardzo wyraźny trend do odradzania tego, co jeszcze pozostało". Książka wyszła pod redakcją zasłużonego autora i wydawcy Antoniego Kuczyńskiego - twórcy m.in. znanej «Biblioteki Zesłańca». Słowo wstępne dał inny wrocławski badacz wschodnich dziejów Polaków (głównie z Litwy), Aleksander Srebrakowski.

Jest to książka nowa, nowatorska w ujęciu tematyki i bardzo potrzebna.

Wiemy, że dr Winnicki ukończył już następną: Też o nas i naszych sprawach. - Julianie - czekamy na nią z niecierpliwością! Powodzenia i do zobaczenia!

E.S.

Понедельник, 30 сентября

Белорусское телевидение

15.00 Новости. 15.10 "Флиппер". Телесериал для детей. 15.55 ТВ -- школе. Природоведение. 3-й класс. "Моя родина -- Беларусь". 16.15 Мультфильм. 16.25 Параграф. Информационный центр занятости населения Минска. 16.45 Крок. "Риск-версия". Телеигра. 17.15 Наше здоровье (Гр.). 17.35 Анонс программы "От души и для души" (Гр.). 17.40 Неделя. Информационная программа (Гр.). 18.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Атака-Аура" (Минск) -- "Динамо" (Минск). 2-й тайм. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 Референдум: откровенный разговор. 19.50 Белорусский дом. Художественно-публицистическая программа. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.45 Спортивный телекурьер. 22.10 "Виват, театр!" Торжественный вечер, посвященный 40-летию Театра юного зрителя Беларуси. 23.10 Музыка без границ. Музыкально-информационная программа. 23.50 Новости.

ОРТ

17.00 Новости. 17.20 "Новая жертва". 18.10 Час пик. 18.35 Угадай мелодию. 19.00 "Если...". Ведущий -- В.Познер. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 Фантастический детектив "Багз -- электронные жучки". "Манна небесная". 21.45 "Серебряный шар". Ведущий -- В.Вульф. 22.25 Новости. 22.35 "Линия кино". Фильм Владимира Хотиненко "Патриотическая комедия".

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс. 6.25 По дороге на работу. 6.35 "Мак и Матли". Сериал. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 7.20 Утренний экспресс-2. 7.50 В мире капитала. 8.00 Ретро-шлягер. 8.25 "Дорогая редакция..." 9.00 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50 Товары -- почтой. 10.20 "Противостояние". Худ. фильм. 1-я серия. 16.20 Блок-нот. 16.35 Зависит от тебя. 16.55 Правда о гербалайфе. 17.05 Традиции милосердия. 17.30 L-клуб. 18.15 Момент истины. 19.30 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 Джентльмен-шоу. 21.00 Погода на завтра. 21.05 "На острие ножа". Худ.фильм (Великобритания). 22.05 Телескоп. 22.30 Прохладный мир. 23.25 Товары -- почтой. 23.35 Музыка всех поколений. 23.50 Не спи и смотри. "Русская формула".

Санкт-Петербург

11.55, 15.55, 18.55, 21.55, 22.50 Информ ТВ. 12.10 "Первая любовь". Сериал. 13.00 Срок ответа -- сегодня. 13.25 Советы садоводам. 13.40, 20.35 Телеслужба безопасности. 14.10 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 14.55 Телекомпакт. 15.35 "Баллада о "Бегущей по волнам". Телефильм. 16.05 Международное обозрение. 16.35 "Философия по Филу". Сериал для подростков. 16.55 "Дрезден. Три страницы". Телефильм. 17.05 "Солти". Сериал. 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Большой фестиваль. 19.15 Спорт. 19.20 "Первая любовь". Сериал. 20.10 "О, женщины, женщины!" Телеспектакль по мотивам рассказов А.П.Чехова. 20.50 Спортивное обозрение. 21.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 22.10 Исторические расследования. "Русское золото".

ПОЛЬША -- 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Музыкальная программа. 09 00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва Австралии. 09 30 Новости. 09 40 Телетурнир для детей. 10 05 Гимнастика для дошкольников. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 11 00 "Доктор Квин". Сериал пр-ва США. 12 00 Приятное с полезным. 12 20 Программка для животных. 12 30 Сериал для детей. 12 45 О искусстве общественной жизни. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Сельскохозяйственный журнал. 13 40 Рынок труда. 14 05 Телетурнир. 14 25 Животные мира. 14 55 Портрет поляка. 15 15 Побег из лагеря. 15 45 Если не Оксфорд, то что? 15 50 Программа дня. 16 00 Новости. 16 10 Итальянские миниатюры. 16 30 Сериал пр-ва Канады. 17 00 Гимнастика ума. 17 15 Метла. 17 25 Английский язык для детей. 17 30 Программа для детей. 17 50 Листок календаря. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Мэрфи Браун". Сериал пр-ва США. 18 55 Миниатюры. 19 00 Публицистическая программа. 19 45 Католический журнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 Телетеатр. 23 05 Репортаж. 23 35 Неделя президента. 23 45 Тележурнал. 00 20 Новости. 00 30 "Волшебный город". Фильм пр-ва США.

Вторник, 1 октября

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 "Вольный табун". Док. фильм. 8.30 Бездельник. 9.00 ТВ -- школе. Природоведение. 3-й класс. "Моя родина -- Беларусь". 9.20 Мультфильм. 9.30 "Дежурная аптека". Телесериал (Испания). 10.30 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 10.50 Четвертое измерение. 11.25 Телевизионный АРТ-клуб. "Путешествие в эдинбургское лето". Видеофильм. 1-я серия. 12.10 Акколада. 15.00 Новости. 15.10 "Флиппер". Телесериал для детей. 15.55 ТВ -- школе. Изобразительное искусство. 4-й класс. Народное декоративно-прикладное искусство. 16.25 Все про все. 16.50 Мультфильмы. 17.20 На добрый лад. Передача из Гродно. 17.35 Телевизионный кабинет власти. Подготовка областного центра к зиме (Гр.). 18.10 Референдум: на земле и вокруг неё (Гр.). 18.20 Вечерний канал. Информационно-музыкальная программа (Гр.). 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 Референдум: откровенный разговор. 19.35 "Дежурная аптека". Телесериал (Испания). 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Дневник Принеманья (Гр.). 22.10 "Технобанк" представляет: "Звезды" на экране. И.Метлицкая в худ. фильме "Я люблю!" 23.25 Международный день музыки. С.Рахманинов: Концерт для фортепьяно с оркестром. 0.20 Новости.

ОРТ

11.00 Новости (с сурдопереводом). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Мы и рынок". 11.50 Людмила Чурсина в сериале "Угрюм-река". 1-я серия. 13.10 Счастливый случай. 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 "Город собак". Мультсериал. 14.45 Кварьете "Веселая квампания". 14.55 Мультитроплия. 15.10 Волшебный мир, или Синема. 15.40 "Элен и ребята". 16.05 ...До шестнадцати и старше. 16.30 "Вокруг света". По страницам передачи "Клуб путешественников". 17.00 Новости. 17.20 "Новая жертва". 18.10 Час пик. 18.35 Угадай мелодию. 19.00 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 Марина Ладынина в фильме Ивана Пырьева "Кубанские казаки". 22.45 Хоккей. Евролига. "Динамо" (Москва) -- "Ферьестад" (Швеция). 1.04 Программа передач

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс. 6.25 По дороге на работу. 6.35 "Мак и Матли". Сериал. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 7.20 Утренний экспресс-2. 7.50 Экспо-вестник. 8.00 Ретро-шлягер. 8.25 "Дорогая редакция..." 9.00 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50, 23.25 Товары -- почтой. 10.20 "Противостояние". Худ. фильм. 2-я серия. 16.20 Блок-нот. 16.35 Зависит от тебя. 16.55 Тележурнал "Здоровье". 17.05 Шарман-шоу. К Международному дню пожилых людей. 18.00 Лидер-прогноз. 18.25 Чрезвычайный канал. 19.30 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 Раз в неделю. 21.00 Погода на завтра. 21.05 Мужчина и женщина. 21.45 Тихий дом. Программа С.Шолохова. 22.25 Ночная жизнь городов мира. 22.50 Мультфильм для взрослых. 23.35 Музыка всех поколений. 23.50 "Кто во что горазд". 24.00 Горячая десятка.

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55, 23.10 Информ ТВ. 12.10 "Первая любовь". Сериал. 13.00 Срок ответа -- сегодня. 13.25 Советы садоводам. 13.40, 20.40 Телеслужба безопасности. 14.10 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 14.55 Международный театральный фестиваль имени А.П.Чехова. Передача 2-я. 15.20 "Записано золотыми буквами". Док. фильм (Чехия). 16.05 Папа, мама и я -- спортивная семья. 16.35 "Философия по Филу". Сериал для подростков. 16.55 "Кузнец". Телефильм. 17.05 Детское ТВ: "Там, где живет Пуштинчик". "Полосатая музыка". 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Большой фестиваль. 19.15 Спорт. 19.20 "Первая любовь". Сериал. 20.10 Оркестру оперы сопрано. 20.55 Спортивное обозрение. 21.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 22.10 Международный день музыки. "Шостакович -- знакомый и незнакомый". К 90-летию со дня рождения.

ПОЛЬША -- 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Музыкальная программа. 09 00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва Австралии. 09 30 Новости. 09 40 Программа для детей. 10 05 Гимнастика. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 11 00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва США. 12 00 Программа для родителей. 12 20 До развода. 12 30 Польские реки. 12 50 Каталог памятников. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Телеэкспресс. 13 40 В райском саду. 14 05 Телетурнир. 14 25 Документальный фильм. 14 50 Культура в цыган. 15 15 Телекомпьютер. 15 30 История обьява. 15 50 Программа дня. 16 00 Новости. 16 10 Альфа. 16 30 Сериал пр-ва Австралии. 17 00 Тик-так. 17 25 Английский язык для детей. 17 30 Спортивная студия. 17 50 Листок календаря. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Не от мира сего". Сериал пр-ва США. 19 10 Письма о хозяйстве. 19 30 Здоровье. 19 40 Тележурнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Эта история". Фильм пр-ва Венгрии. 22 45 Репортаж. 23 15 Публицистическая программа. 23 30 Документальный фильм. 00 20 Сеймограф. 00 30 Культурно-публицистическая программа. 01 00 "Мир по Гарпу". 01 25 "Серьезная травма". Фильм пр-ва Англии.

Среда, 2 октября

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 Вертикаль. Реформы и власть. 8.45 "Голоса птиц". Киноочерк. 9.00 ТВ -- школе. Изобразительное искусство. 4-й класс. Народное декоративно-прикладное искусство. 9.30 "Дежурная аптека". Телесериал (Испания). 10.30 "Здесь был Крылов". Док. фильм Белорусского телевидения. 11.00 "В кругу Зодиака". Короткометражный худ. фильм. 11.20 Четверг для понедельника. Театрализованная сказка. 11.50 Видимо -- невидимо. 15.00 Новости. 15.10 "Флиппер". Телесериал для детей. 15.55 Студия "Окно". "Телек-шоу", "Накануне будущего". 16.45 Гости в дом. 17.00 Кто продолжит? Передача из Гомеля. 17.35 Кредо. Жилищно-коммунальное хозяйство Беларуси: подготовка к зиме. 17.55 Мультфильмы. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 Референдум: откровенный разговор. 19.35 "Кто это?" Телеигра. 19.45 Гандбол. Мужчины. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная Беларуси -- сборная Израиля. 2-й тайм. 20.40 Колыбельная (Гр.). 20.30 Референдум: юридический аспект (Гр.). 21.00 Панорама. 21.55 Авто-парк. 22.15 А.Климова в фильме-спектакле "На Золотом озере". 1-я часть. 23.45 Суперпол. 0.15 Новости.

ОРТ

8.00 Новости. 8.15 "Новая жертва". 9.00 Тема. 9.45 "В мире животных". 10.20 "Пекарь и пентий". Мультфильм. 10.30 "Путешествие из Москвы в Калининград". 11.00 Новости (с сурдопереводом). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Контакт -- деловое сотрудничество стран Содружества". 11.50 "Угрюм-река". 2-я серия. 13.10 Счастливый случай. 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 "Город собак". 14.45 Кактус и К. 14.55 До-ми-соль. 15.10 Зов джунглей. 15.40 "Элен и ребята". 16.05 Тет-а-тет. 16.30 "Вокруг света". По страницам передачи "Клуб путешественников". 17.00 Новости. 17.20 "Новая жертва". 18.05 Футбол. Чемпионат России. "Алания" (Владикавказ) -- "Ротор" (Волгоград). 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 Премьера Первого канала. Цыганская драма "Грешные апостолы любви". 22.50 "Новые обыватели". 23.20 Новости. 23.40 Сериал "Кафе кошмаров". 1-я серия. 0.26 Программа передач.

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс. 6.25 По дороге на работу. 6.35 "Мак и Матли". Сериал. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 7.20 Утренний экспресс-2. 7.50 В мире капитала. 8.00 Ретро-шлягер. 8.25 "Дорогая редакция..." 9.00 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50, 23.25 Товары -- почтой. 10.20 "Противостояние". Худ. фильм. 2-я серия. 16.20 Блок-нот. 16.35 "Челленджерс". Сериал для подростков. 17.00 Зависит от тебя. 17.20 Тележурнал "Здоровье". 17.30 Домино Михаила Боярского. 18.00 Соотечественники. 18.25 Ваше право. 19.30 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 "Городок". Развлекательная программа. 21.00 Погода на завтра. 21.05 "Игра на миллионы". Худ. фильм. 22.50 Мультфильм для взрослых. 23.35 Музыка всех поколений. 23.50 "Кто во что горазд". 0.05 Не спи и смотри. "Второе дыхание".

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55, 23.00 Информ ТВ. 12.10 "Первая любовь". Сериал. 13.00 Срок ответа -- сегодня. 13.25 Советы садоводам. 13.40, 20.40 Телеслужба безопасности. 14.10 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 14.55 Концерт для Антонины Шурановой. 15.35 "Ты и я". Музыкальный фильм. 16.05 Личное дело. К.Сухенко. 16.35 "Философия по Филу". Сериал для подростков. 16.55 "Дворец Марли". Телефильм. 17.05 "Солти". Сериал. 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Большой фестиваль. 19.15 Спорт. 19.20 "Первая любовь". Сериал. 20.10 Только без паники. 20.55 Спортивное обозрение. 21.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 22.10 Футбол. Чемпионат России. "Зенит" -- "Лада" (Тольятти). 2-й тайм.

ПОЛЬША -- 1

07 00 Кофе или чай? 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 09 20 Музыкальная программа. 09 30 Новости. 09 40 Музыкальная программа для детей. 10 05 Гимнастика. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 11 00 "Долина кукол". Сериал пр-ва США. 12 00 Сделай как мы. 12 15 Оптимисты, оптимисты. 12 30 Книги, которые потрясли мир. 12 50 Документальный сериал. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Сельскохозяйственный журнал. 13 40 Тележурнал. 14 05 Спортивный телетурнир. 14 25 Где наши деньги? 14 50 Мастера. 15 20 Миниатюры. 15 25 Охотники за тайнами. 15 40 История одного открытия. 15 50 Программа дня. 16 00 Новости. 16 10 Ковальский и его семья. 16 30 "Неустрашимые". Сериал пр-ва Канады. 17 00 Телетурнир. 17 20 Английский язык для детей. 17 30 Программа для молодежи. 17 50 Листок календаря. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Иной мир". сериал пр-ва США. 19 00 Телетурнир. 19 30 Сенсации XX века. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Паршивая двенадцатка IV". Фильм пр-ва США. 22 50 Публицистическая программа. 23 20 Музыкальная программка. 23 25 Спортивная студия. 00 25 Новости. 00 40 Программа кабаре. 01 05 Репортаж. 01 30 "Тайны". Фильм пр-ва Англии.

Четверг, 3 октября

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 Авто-парк. 8.30 "Белвидеоцентр" представляет: "Серое, голубое, немного зеленого..." Док. фильм. 9.05 "Дайте нам мужчин!" Худ. фильм. 10.20 "Телебом". Шоу-школа. 10.50 Пресс-импреза."Частная инициатива: пути развития". 11.30 Творцы. Гитарист Валерий Живалевский. 12.10 Телевизионный АРТ-клуб. "Путешествие в Эдинбургское лето". Видеофильм. 2-я серия. 15.00 Новости. 15.15 "Флиппер". Телесериал для детей. 16.00 ТВ -- школе. Белорусская литература. 9-й класс. "Франциск Скорина -- белорусский первопечатник". 16.40 Мультфильм. 16.50 Контрасты. Правовая программа. 17.20 Уроки Н.Новожиловой. 17.50 Пограничье. Передача из Гродно. 18.10 Референдум: судьбу страны решать народу (Гр.). 18.20 Над Неманом. Программа на польском языке (Гр.). 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 Референдум: откровенный разговор. 19.35 "Дежурная аптека". Телесериал (Испания). 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Дневник Принеманья (Гр.). 22.10 "На Золотом озере". Фильм-спектакль. 2-я часть. 23.10 "Оскар". Телеигра. 0.10 Новости.

ОРТ

8.00 Новости. 8.15 "Новая жертва". 9.05 "Серебряный шар". Ведущий -- В.Вульф. 9.45 "Клуб путешественников". 10.35 Смак. 11.00 Новости (с сурдопереводом). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Под крышей мира". 11.50 "Угрюм-река". 3-я серия. 13.00 "Ценная бандероль". Мультфильм. 13.10 Счастливый случай. 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 "Город собак". 14.45 Лего-го! 15.10 Тин-Тоник. 15.40 "Элен и ребята". 16.05 Рок-урок. 16.30 "Вокруг света". По страницам передачи "Клуб путешественников". 17.00 Новости. 17.20 "Новая жертва". 18.05 Час пик. 18.30 Играй, гармонь любимая! 19.00 Удивительные истории в программе "Моя семья". 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 К.Ривз в фильме Бернардо Бертолуччи "Маленький Будда". 23.25 Новости. 23.35 "Обоз". Шоу Ивана Демидова. 0.30 Сериал "Кафе кошмаров". 2-я серия. 1.17 Программа передач.

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс. 6.25 По дороге на работу. 6.35 "Мак и Матли". Сериал. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 7.20 Утренний экспресс-2. 7.50 Экспо-вестник. 8.00 Ретро-шлягер. 8.25 "Дорогая редакция..." 9.00 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50, 23.25 Товары -- почтой. 10.20 "Противостояние". Худ. фильм. 3-я серия. 16.20 Блок-нот. 16.35 "Челленджерс". Сериал для подростков. 17.00 Зависит от тебя. 17.20 Экспо-вестник. 17.30 Астрология любви. М.Леонидов. 18.00 Новое пятое колесо. 18.40 "Темная" для С.Федорова. 19.30 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 Рек-тайм. 20.45 Лотто-миллион. 21.00 Погода на завтра. 21.05 Баскетбол. Чемпионат Европы среди клубных команд. ЦСКА -- "Улкер" (Турция). 22.45 Мировой чемпионат фейерверкеров. 23.35 Музыка всех поколений. 23.50 "Кто во что горазд". 0.05 Не спи и смотри.

Санкт-Петербург

15.05 "Первая любовь". Сериал. 15.55, 18.55, 21.55, 23.30 Информ ТВ. 16.05 Парадоксы истории. "Почему я убил?" 16.35 "Философия по Филу". Сериал для подростков. 16.55 Мультфильм. 17.05 Детское ТВ: "Три колеса, фолиант и ..." 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Большой фестиваль. 19.15 Спорт. 19.20 "Первая любовь". Сериал. 20.10 Личное дело. 20.40 Телеслужба безопасности. 20.55 Спортивное обозрение. 21.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 22.10 Просцениум. "Слово и образ". 22.50 "Телекомпакт". Музыкальное шоу.

ПОЛЬША -- 1

07 00 Кофе или чай. 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 09 20 Музыкальная программа. 09 30 Новости. 09 40 Братство игр и приключений. 10 05 Гимнастика. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 11 00 Сериал пр-ва США. 12 00 Кулинарная программа. 12 20 Экологическая программа. 12 30 Тележурнал. 12 45 Лифт. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Тележурнал. 13 40 Портфель. 14 05 Телетурнир. 14 25 Таков мир. 14 50 Тело и фантазия. 15 10 Музыкальная программа. 15 20 Джойстик. 15 30 Если не Оксфорд, то что? 15 50 Программа дня. 16 00 Новости. 16 10 Мир со слов. 16 30 "Розовая пантера". Сериал США. 17 00 Тележурнал. 17 20 Травник. 17 25 Английский язык для детей. 17 30 Музыкальный журнал. 17 50 Листок календаря. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Кэт и Али". Сериал пр-ва США. 19 00 Киножурнал. 19 30 Католический журнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Убийство". Сериал пр-ва США. 22 05 Репортаж. 22 50 Публицистическая программа. 23 20 Правительственный журнал. 23 30 Пегас. 00 00 Новости. 00 10 Всегда вечером. 00 40 "Хорошие желания". Фильм пр-ва Швеции.

Пятница, 4 октября

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 Бархатный сезон. Музыкально-развлекательная программа. 8.45 "В горах Урала". Киноочерк. 9.00 ТВ -- школе. Белорусская литература. 9-й класс. "Франциск Скорина -- белорусский первопечатник". 9.40 "Дежурная аптека". Телесериал (Испания). 10.40 Мультфильм. 10.55 "Талисман". Худ. фильм. 11.55 "Все дело в шляпе". Развлекательно-познавательная игра-викторина для маленьких. 12.25 Телевизионный АРТ-клуб. "Путешествие в эдинбургское лето". Видеофильм. 3-я серия. 15.00 Новости. 15.15 "Флиппер". Телесериал для детей. 16.00 Мультфильм. 16.20 Творцы. Памяти заслуженной артистки Беларуси Татьяны Алексеевой. 17.10 "Окружающий мир". Экологическая программа. 17.45 Ответственные лица информируют (Гр.). 18.10 Анонс программы "От души и для души" (Гр.). 18.15 Только по пятницам (Гр.). 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 "Дожинки". 1 Республиканский фестиваль-ярмарка тружеников села. Часть 1-я. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Дневник Принеманья (Гр.). 22.10 Наталья Гундарева в худ. фильме "Личное дело судьи Ивановой". 23.35 "12, или На ночь глядя". 23.55 Акколада. Музыкально-развлекательная программа. 0.25 Новости. 0.40 Темная комната. "Преступление и наказание".

ОРТ

8.00 Новости. 8.15 "Новая жертва". Сериал. 9.10 Удивительные истории в программе "Моя семья". 9.55 Очевидное-невероятное. 10.25 "Пока все дома". 11.00 Новости (с сурдопереводом). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "От пятницы до пятницы. Занимательные сюжеты из стран Содружества". 11.55 "Угрюм-река". 4-я серия. 13.10 Счастливый случай. 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 "Город собак". 14.40 Остров "Чунга-Чанга" В.Шаинский. 15.00 Виртуозы. Н.Шаховская. 15.40 "Элен и ребята". 16.05 "Действующие лица". 16.30 "Вокруг света". По страницам передачи "Клуб путешественников". 17.00 Новости. 17.20 "Новая жертва". 18.15 Человек и закон. 18.45 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 Великие сыщики: Коломбо в детективе "Большие маневры". 22.25 Взгляд. 23.10 Ночной кинозал. Инна Чурикова в мелодраме "Плащ Казановы". 0.50 Новости. 1.07 Программа передач.

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс. 6.25 По дороге на работу. 6.35 "Мак и Матли". Сериал. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 7.20 Утренний экспресс-2. 7.50 В мире капитала. 8.00 Ретро-шлягер. 8.25 "Дорогая редакция..." 9.00 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50, 23.25 Товары -- почтой. 10.20 Торговый дом "Ле Монти". 10.35 "Противостояние". Худ.фильм. 4-я серия. 16.20 Блок-нот. 16.30 "Челленджерс". Сериал для подростков. 17.00 Империя игр. 17.50 Шаг за шагом. 18.00 Вертикаль. 18.25 Бесконечное путешествие. 19.30 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 Сам себе режиссер. 21.05 Погода на завтра. 21.10 Программа "А". 22.00 "Его любили все". Евгений Евстигнеев. 23.35 Музыка всех поколений. 23.50 "Приговор". Худ. фильм (Италия-Франция).

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55, 0.10 Информ ТВ. 12.10 "Первая любовь". Сериал. 13.00 Срок ответа -- сегодня. 13.25 Советы садоводам. 13.40, 20.40 Телеслужба безопасности. 14.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 14.55 "Телекомпакт". Музыкальное шоу. 15.35 Галантные звуки. 16.05 Ток-шоу "Наобум". И.Корнелюк. 16.35 "Философия по Филу". Сериал для подростков. Заключительная серия. 16.55 Мультфильм. 17.05 "Солти". Сериал. 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Большой фестиваль. 19.15 Спорт. 19.20 "Первая любовь". Сериал. 20.05 10 лет группе "Доктор Ватсон". 20.55 Спортивное обозрение. 21.05 "Демпси и Мейкпис". Сериал. 22.10 Как быть любимыми. 22.40 Мариинский балет: звезды в Стране Восходящего солнца.

ПОЛЬША -- 1

07 00 Кофе или чай? 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 09 20 Музыкальный журнал. 09 30 Новости. 09 40 Программа для детей. 10 05 Гимнастика. 10 10 Мама и я. 10 25 Концерт дошкольников. 11 00 "Знак Розы". Сериал пр-ва США. 12 00 Тележурнал для женщин. 12 20 Повесть о вкусной пище. 12 30 Счет математики. 12 45 Орфография. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Сельскохозяйственный журнал. 13 40 Дети, такие, как наши. 14 05 Телетурнир. 14 25 Четверть часа на экране. 14 40 Наше государство. 14 50 Миниатюры. 14 55 Поэзия. 15 20 Современная поэзия. 15 50 Программа дня. 16 00 Новости. 16 10 Идеальный брак. 16 30 "Таинственный мир Александры". Сериал пр-ва США. 17 00 Программа для детей. 17 25 Английский язык для детей. 17 30 Программа для молодежи. 17 50 Листок календаря. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Тележурнал. 18 35 Еженедельник культуры. 18 55 Безопасность. 19 10 Свидание втемную. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Шаляко". Фильм пр-ва Англии. 23 05 Публицистическая программа. 23 35 Музыкальная программа. 23 40 Культурно-публицистическая программа. 00 15 Новости. 00 25 Развлекательная программа. 01 20 "Побег из Нью-Йорка". Фильм пр-ва США.

Суббота, 5 октября

Белорусское телевидение

8.00 Новости. 8.15 "Созвучие". Передача из Бреста. 8.35 Республиканские соревнования по конному спорту. 9.05 Здоровье. Возрастные особенности здоровья подростков. 9.40 Уроки Н.Новожиловой. 10.10 Все про все. 10.35 "Ералаш". Юмористический журнал. 10.55 Мультфильмы. 11.30 Победитель. Спортивная программа. 11.50 Многоголосие. Научно-аналитический центр "Белорусская перспектива". 12.20 Ретроспектива фильмов кинорежисера В.Турова. "Сыновья уходят в бой". Худ. фильм. 13.55 Коллаж. Программа для деловых людей. 14.25 Мастерская. Художник Владимир Толстик. 14.45 Мир природы и увлечений. 15.05 "Мольба". Прем"ера док. фильма Белорусского телевидения. 15.30 "История любви". Народные артисты Беларуси З.Осмоловская и Ю.Сидоров. 15.50 По вашим просьбам. "Доживем до понедельника". Худ. фильм. 17.30 Галерея. Дипломат Виталий Смирнов. Авторская программа Татьяны Егоровой. 18.00 "Дожинки". 1 Республиканский фестиваль-ярмарка тружеников села. Часть 2-я. 20.15 Банка комиксов. 20.45 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная Эстонии -- сборная Беларуси. 23.30 Компания "Цептер" представляет: Л.Малеванная в худ. фильме "Поздние свидания".

ОРТ

7.00 Приключенческий фильм "Забудьте слово смерть". 8.30 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 8.45 Домашняя библиотека. 9.00 Новости. 9.15 "Не зевай!". 9.45 Утренняя почта. 10.20 Смак. 10.40 Третьяковка. История одного шедевра. 11.05 Сергей Юрский и Павел Луспекаев в фильме "Республика ШКИД". 12.50 В мире животных. 13.30 "Очевидное-невероятное". 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 Сериал "Возвращение на Остров сокровищ". 5-я серия. 15.10 "Давай меняться". Мультфильм. 15.20 Окно в Европу. Ведущий -- Д.Киселев. 15.50 Леонид Якубович в телеигре "Колесо истории". 16.35 Новости. 16.55 "Золотая серия". Год 1971-й. Фильм Леонида Гайдая "Двенадцать стульев". 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 Николь Кидман в сериале "Вьетнам. До востребования". 21.50 Брэйн ринг. 22.35 Коллекция Первого канала. Фильм Милоша Формана "Волосы". 0.51 Программа передач

Канал "Россия"

7.00 Лукоморье. 7.30 "Бернхард Люгинбюль. Сожжение N9". Док. фильм. 7.50 Мультфильм. 8.10 "Мак и Матли". Сериал. 8.30 По вашим письмам. 9.00 Ваш партнер. 9.15 Парламентская неделя. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Тележурнал "Здоровье". 10.30 Доброе утро. 10.55 Врача вызывали? 11.25 Анонимные собеседники. 11.50 "Поэт в России -- больше, чем поэт". 12.15 Правда о гербалайфе. 12.25 Проще простого. 13.00, 19.00 Вести. 13.20 "Софи". Телесериал (Дания). 3-я серия. 14.10 Ничего, кроме... 14.25 Де факто. 14.50 Мультфильмы. 15.10 Сад культуры. 15.35 "Сибирь. С"емка против света". Док. фильм. 16.35 Своя игра. 17.05 1-й Всемирный фестиваль цирков. 18.00 "Королева Марго". Худ.фильм. 9-я серия. 19.35 Субботний вечер с Людмилой Зыкиной. 20.55 Погода на завтра. 21.00 Совершенно секретно. 21.55 Сделано в Голливуде. "Тернер и Хуч". Худ. фильм. 23.40 1-й Всемирный фестиваль цирков. Продолжение.

Санкт-Петербург

9.25 По реке плывет топор. 9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Информ ТВ. 10.10 "Честь имею". Военное обозрение. 10.40 Непознанное. 11.10 Ток-шоу "Наобум". 11.40 Страсти-мордасти. 12.10 Мариинский балет: звезды в Стране Восходящего солнца. 13.40 Мультфильм. 14.10 По всей России. 14.25 Театральная провинция? 14.50 Во славу Отечества. 15.10 Спортивное обозрение. 15.25 Парадоксы истории. "Созидатель разрушения". 16.10 Уик-энд с детективом. 16:35 Детское ТВ: "Семь пятниц на неделе". 17.00 Равняется любовь. 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. Телеигра "Лотто-бинго". 18.40 Большой фестиваль. 19.25 "Дама с собачкой". Худ. фильм (Россия). 20.55 Светская хроника. 21.10 Блеф-клуб. 21.45 Круговорот. 22.00 Уик-энд с детективом. "Миллион за разгадку". 22.20 Хоккей. Чемпионат России. СКА -- ЦСКА (Москва). 3-й период. 23.00 "Яма". Худ. фильм (Украина).

ПОЛЬША -- 1

08 00 В другом плане. 08 15 Из Польши. 08 30 Все об огороде. 09 00 Агролиния. 09 30 Новости. 09 40 Программа для детей. 10 05 "Зерно". Программа католической редакции. 10 35 Программа для детей. 11 30 Обычное - необычное. 12 00 Военный журнал. 12 30 Острая коса. 13 00 Новости. 13 10 Духовная культура народа. 14 00 Мультфильмы У. Диснея. 15 20 Перец и ваниль. 15 50 С камерой среди зверей. 16 20 Репортаж. 16 35 Телетурнир. 17 05 "Бил Косби Шоу". Сериал пр-ва США. 17 30 Перелом. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Тележурнал. 19 00 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 00 "Мой личный враг". Фильм пр-ва США. 22 35 Спортивная суббота. 23 15 Развлекательная программа. 00 00 Жизнь моя. 00 50 "Как это делается в Чикаго". Фильм пр-ва США. 02 30 "Жар тропиков". Сериал пр-ва США.

Воскресенье, 6 октября

Белорусское телевидение

8.00 Международный курьер. 8.30 "Колесо времени". Исторический календарь. Октябрь. 9.00 "Конон". Мультсериал. 9.25 К Дню учителя. "Телебом" поздравляет. 9.55 "Все дело в шляпе". Развлекательно-познавательная игра-викторина для маленьких. 10.30 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа. 11.00 Туробъектив. 11.25 Арсенал. Программа для армейцев. 11.55 Вершина мира. Телеигра. 12.10 "Цирки мира". Телевизионный многосерийный фильм. "Цирк Варгас-Рино" (США). 13.30 Студия "Окно". "Телек-шоу", "Остров вдохновения". 14.15 Сельчане. Перспективы овощеводства в Беларуси. 14.45 "Война в воздухе". Док.сериал (США). 15.10 Силач. Спортивный телеклуб. Прямая линия. 16.05 Поздравляем вас! Музыкальная программа к Дню учителя. 16.50 Бездельник. 17.20 Вершина мира. Продолжение телеигры. 17.40 "Дожинки". 1 Республиканский фестиваль-ярмарка тружеников села. Часть 3-я. 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Спортивный телекурьер. 21.05 Новости-ТВ. 21.20 Ток-шоу "Карамболь" с участием Вилли Токарева. 21.55 "Синема". Макс фон Зюдов в худ. фильме "Отец" (Австралия). 23.45 Бархатный сезон. 0.15 Видимо-невидимо.

ОРТ

6.50 Елена Проклова, Алексей Петренко в фильме "Ключ без права передачи". 8.25 Мультфильмы нашего детства. "Сказка о мертвой царевне и о семи богатырях". 9.00 Новости. 9.15 "Непутевые заметки" Дм.Крылова. 9.30 Пока все дома. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 "Служу России!" "Военный курьер". 11.30 Играй, гармонь любимая! 12.00 В городе "N". 12.30 Сериал "Подводная одиссея команды Кусто". "Морские найденыши". 13.25 Смехопанорама. Ведущий -- Е.Петросян. 14.00 Новости (с сурдопереводом). 14.20 Владимир Спиваков и "Виртуозы Москвы" на фестивале в Кальмаре (Франция). 15.20 Клуб путешественников. 16.05 Как-то раз. 16.15 Мультфейерверк: "Компьютерные войны", "Приключения Вуди и его друзей". 17.00 "Один на один". Ведущий -- А.Любимов. 17.30 Счастливый случай. 18.20 Игорь Тальков. Лучшие песни. 19.00 Время. 19.35 Программа передач. 19.40 Комедия года. "Особенности национальной охоты". 21.45 Футбольное обозрение. 22.15 Новости. 22.25 Роджер Мур в боевике "Захват в Северном море". 0.15 Программа передач.

Канал "Россия"

7.00 Лукоморье. 7.35 Мультфильм. 7.55 Спортлото. 8.05 "Мак и Матли". Сериал. 8.35 Пилигрим. 8.55 Мультфильм. 9.05 Устами младенца. 9.30 Присяга. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Русское лото. 10.55 Приз группы "Савва". 11.00 Человек на земле. 11.25 Книжная лавка. 11.50 Мультфильм. 12.00 Телетеатр. К.Паустовский. "Ручьи, где плещется форель". 12.25 Проще простого. 13.00, 23.10 Вести. 13.20 "Уснувший пассажир". Худ. фильм. 14.45 Ничего, кроме... 15.00 В мире животных. 15.25 Караоке по-русски. 15.55 Репортер. 16.10 Футбол без границ. 16.40 "У всех на устах" с Натальей Дарьяловой. 17.00 Волшебный мир Диснея. "Чокнутый", "Аладдин". 18.00 "Королева Марго". Худ.фильм. 10-я серия. 19.00 Зеркало. 19.55 Погода на завтра. 20.00 Репортаж ни о чем. 20.15 Любимые комедии. "Ты -- мне, я -- тебе". Худ. фильм. 21.45 "К-2" представляет: С.Курехин в программе "САС". 22.40 У Ксюши. 23.25 Петербургские сезоны.

Санкт-Петербург

9.25 Папа, мама и я -- спортивная семья. 9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 20.55 Информ ТВ. 10.10 Овертайм. 10.35 "Олимпийская гонка". Телефильм (Норвегия). 11.10 Старое танго. Иннокентий Смоктуновский. 11.40 Весь этот цирк. 12.10 "Не о Сталине". Премьера публицистического фильма. 13.40 "Один день". Телеспектакль. 14.10 Еще одна Россия. 15.10 Отзвуки белых ночей. 16.05 Спортивная программа. 16.35 Детское ТВ: "Каша-малаша", "Золотой ключ", "Бросайка". 17.35 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.40 Сокровища Петербурга. Эрмитаж. Пит Мондриан. 19.25 "Без правосудия". Худ. фильм (Россия). 21.10 Ноу смокинг. 21.55 Международное обозрение. 22.20 "Обнаженная в шляпе". Худ. фильм (Украина).

ПОЛЬША -- 1

08 00 Сельское хозяйство в мире. 08 15 Польские танцы. 08 35 Тележурнал. 09 00 Агролиния-96. 09 10 Сериал пр-ва Франции. 09 35 Ликвидатор. 09 40 Телеутро. 10 00 "Дорога в Авонлеа". Сериал пр-ва Канады. 10 55 Трансляция богослужения. 13 20 Музыкальные миниатюры. 13 40 Документальный фильм. 14 00 Новости. 14 40 Тележурнал. 15 00 "Погода для богатых". Сериал пр-ва США. 15 55 Животные мира. 16 25 Тележурнал. 16 35 Лицом к лицу. 17 05 Репортаж. 17 30 Тележурнал. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Стоит посмеяться. 18 50 Сатирическая программа. 19 10 "Доктор Квинн". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 00 Киносериал. 22 00 Решение принимать тебе. 22 35 Тележурнал. 23 05 Спортивное воскресенье. 23 50 Порнография. 00 25 "Фауст". Фильм пр-ва Чехии. 01 55 Портрет Войтеха Веселовского.

RELAKS ~ ROZRYWKA ~ HUMOR

POLSKIE KORZENIE BRYTYJSKICH KRÓLÓW

Królewska para Wielkiej Brytanii, która kilka miesięcy temu odwiedziła Polskę, przyjechała nie tylko do zaprzyjaźnionego kraju, ale także do ojczyzny swych bardzo odległych wprawdzie, ale jednak krewnych. Zarówno królowa Elżbieta II, jak i jej małżonek książę Filip mają w swych drzewach genealogicznych polskie gałęzie.

W przypadku królowej Elżbiety pokrewieństwo to sięga bardzo dawnych czasów, bo jeszcze średniowiecza, ale jest dokładnie udokumentowane i nie podlega żadnej wątpliwości.

Zaczęło się to wszystko od Kazimierza Jagiellończyka, syna Władysława Jagiełły. Otóż Kazimierz miał żonę Elżbietę, córkę Albrechta II, króla niemieckiego. Zwana ona jest w naszej historii matką królów, bo spośród sześciu synów aż czterech było królami.

Ale Kazimierz z Elżbietą mieli także córki, i to aż siedem. W tej historii one są ważniejsze od swych królewskich braci, a zwłaszcza jedna z nich, Zofia żyjąca w latach 1464 - 1512. Wydano ją za mąż za Fryderyka, margrabiego brandenburskiego na Ausbach. Małżeństwo to miało aż 17 dzieci. Jednym z synów był Kazimierz, margrabia na Kulmbach. Jego córka wyszła za mąż za Fryderyka II, elektora Palatynatu. Ponieważ wkroczyliśmy już w obcą historię, kilka słów wyjaśnienia, kim byli elektorzy. W tamtych czasach całe Niemcy składały się z kilkudziesięciu księstw i księstewek. Aby jednak zachować pozory jedności, wybierano jednego z nich cesarzem Rzeszy Niemieckiej. Był to tytuł raczej honorowy, gdyż każde księstwo rządziło się samo, ale bardzo prestiżowy i pożądany. Prawo wyboru przysługiwało tylko kilku książętom z największych państw. Zwano ich elektorami. I właśnie takim elektorem był każdy kolejny książę Palatynatu.

Od czasów wspomnianej Marii w żyłach elektów Palatynatu płynęła więc krew Jagiellonów. Przeszło sto lat później jedna z córek któregoś z rzędu księcia palatyńskiego została wydana za elektora hanowerskiego Ernesta Augusta. Jego synem był Jerzy, który gdy został królem Wielkiej Brytanii zwał się Jerzym I. Królowa Elżbieta II jest siódmym monarchą angielskim po tymże Jerzym. I niech nas nie myli nazwisko Windsor ,jakiego używają monarchowie Wielkiej Brytanii. Przyjęli je dopiero w 1917 roku, a w rzeczywistości wywodzą się z linii elektów hanowerskich spokrewnionych w dawnych czasach z Jagiellonami.

Tak więc królowa Elżbieta II może czuć się w naszym kraju jak w ziemi swych dalekich przodków.

Podobnie zresztą jak i jej mąż, książę Filip. W jego przypadku polskie pokrewieństwo nie jest tak odległe. Cofnijmy się w przeszłość, aby wyjaśnić i tę sprawę.

W czasach gdy w Polsce królami byli elektorzy sascy: August II i August III, a więc w pierwszej połowie XVIII wieku, przybył do naszego kraju oficer holenderski Maurycy Fryderyk van der Haacken. Służył w armii, został nobilitowany, otrzymał herb Bosak. Syn jego, Maurycy won Hauke, był także żołnierzem, a że zdarzyło mu się żyć w wojennych czasach, doszedł aż do stopnia generała.

Był niewątpliwie dzielnym człowiekiem. Walczył w powstaniu kościuszkowskim. To on odpalał rakiety, które spowodowały pożar pałacu ambasadora rosyjskiego Igelstroma w czasie insurekcji warszawskiej. Pożar wykurzył ambasadora i wojsko rosyjskie z Warszawy. Po upadku powstania Hauke walczył w legionach Dąbrowskiego we Włoszech. Z kampanii włoskiej wyszedł z ranami, ale także ze stopniem pułkownika. Przyjechał z Dąbrowskim do Poznania, bił się znakomicie w wojnie, która zdecydowała o utworzeniu Księstwa Warszawskiego. Otrzymał wtedy Legię Honorową, a potem Virtuti Militari. Walczył też w wojnie z Austriakami w 1809 roku, lecz największym jego wyczynem wojennym była obrona Zamościa. Gdy armia napoleońska wycofywała się w 1812 roku, Rosjanie posuwając się za nią doszli pod Zamość, który zaczęli oblegać. Obroną dowodził generał Hauke. Trwała ona od stycznia do listopada 1813 roku. Miasto zostało poddane, gdy wyczerpała się amunicja, żywność i nie było już żadnych widoków na odsiecz. Generał Hauke niespodziewanie wówczas zmienił swe zapatrywania polityczne i przeszedł w zupełności na carską służbę. Stał się prawą ręką księcia Konstantego, był jego narzędziem , gdy zasiadał w składzie sędziów w procesach politycznych przeciw Krzyżanowskiemu i Łukasińskiemu. Nic więc dziwnego, że zginął w czasie wydarzeń Nocy Listopadowej. Maszerujący Krakowskim Przedmieściem podchorążowie spotkali znienawidzonego generała przed pałacem namiestnikowskim i zastrzelili go. Pochowano Haukego w kościele Kapucynów przy ulicy Miodowej, gdzie do dziś widnieje na ścianie tablica pamiątkowa.

Zanim to jednak nastąpiło stał się ojcem 11 dzieci. Jedną z córek była Julia, sprawczyni skandalu towarzyskiego w skali europejskiej. Wyszła bowiem za mąż za księcia Aleksandra Heskiego, który do czasu jej poznania starał się o rękę Katarzyny, córki cara rosyjskiego. Awantura była niesamowita. W Hesji Julia nie otrzymała tytułu książęcego, była bowiem katoliczką, w dodatku Polką, co też w tych czasach i w tych sferach nie było bez znaczenia. Nadano jej tytuł hrabiny Battenberg i tak nazywały się dzieci księcia Aleksandra i Julii. Nie przeszkodziło im to w zrobieniu kariery. Jeden z synów, Ludwik, ożenił się z Wiktorią, wnuczką królowej brytyjskiej Wiktorii i w 1914 roku zmienił nazwisko na Mountbatten. A w zasadzie przetłumaczył niemieckie słowo: berg- góra na angielskie: mount. Był ojcem księcia Franciszka Mountbattena, ostatniego wicekróla Irlandii zamordowanego wraz z wnukiem w latach osiemdziesiątych przez terrorystów IRA. Był też dziadkiem księcia Filipa Greckiego, męża królowej Elżbiety II.

Trochę to wszystko zagmatwane, ale tak już bywa z rodzinnymi koligacjami. Jagiellonów już nie ma, ale Haukowie jeszcze żyją, wszak słynna Julia miała 10 rodzeństwa. Ród był rozrodzon wielce - jak piszą starzy heraldycy.

Lech CHMIELEWSKI

Smutek Fot.Andrzej Prokopczyk

SIEDEM RODZAJÓW MĘŻCZYZN NIE NADAJE SIĘ NA PRZYJACIÓŁ:

*znaczniejszy rangą *nazbyt młody *pełen wigoru i przez całe życie nienagannie zdrowy *nazbyt ciągnący do wina *zaczepny i awanturnik *kłamca *chciwiec

Nasze zdrowie

COŚ DLA ZMĘCZONYCH STÓP

Sprawność i zwinność stóp podtrzymuje regularnie uprawiana gimnastyka. Skuteczne jest ćwiczenie - zabawa, polegające na unoszeniu z ziemi czubkami palców stopy rzuconej chusteczki. Gdy jedna stopa «pracuje» - drugą należy stanąć na czubkach palców. Uniesioną chusteczkę trzymać w powietrzu przez 2-3 minuty. Odprężeniem dla nóg jest układanie ich możliwie wysoko. Wykorzystujemy na to każdy wolny moment, kiedy możemy się położyć. W takiej pozycji można przecież przez kwadrans, pół godziny oglądać telewizję czy czytać książkę, zamiast - co jest dla zdrowia nóg bardzo niewskazane - siedzieć z nogą założoną na nogę. Kto jest wystarczająco sprawny, niech choć raz dzienne zrobi «świecę». Rano, jeszcze przed wstaniem, warto również wykonać ćwiczenie, imitujące jazdę na rowerze. Masaże łydek, wykonywane całą dłonią, od dołu ku górze, poprawiają krążenie krwi, zapobiegają tworzeniu się żylaków. Warto je przeprowadzać codziennie rano, przed nałożeniem wyjściowego obuwia.

A oto, jak należy przeprowadzić inny z kolei masaż, którego celem jest polepszenie ukrwienia, a więc i usunięcie zmęczenia stóp.

1. Naciskając dosyć silnie ale równomiernie dużymi palcami dłoni, masujemy dokładnie całą podeszwę - od pięty aż do palców i z powrotem, powtarzając ten ruch kilka razy.

2. Jeśli nosimy pantofle na wysokich obcasach, a pod koniec dnia nogi zaczynają nam wyraźnie dokuczać - po powrocie do domu i zdjęciu obuwia ujmijmy stopę z każdej strony inną dłonią, masując ją od spodu czterema, a z wierzchu dużym palcem dłoni ruchem okrężnym, naciskając nieco na mięśnie.

3. Gdy podeszwa piecze, należy masować ją zwiniętą w pięść dłonią, przesuwając ją pod podeszwą od pięty aż do palców, tak, aby czuło się każdą kosteczkę.

4. Okazuje się, że nawet stopy mogą być ospałe. Taki słaby punkt, który powoduje ich niemrawość znajduje się pod dużym palcem. To właśnie miejsce należy okrężnym ruchem masować palcami dłoni.

KIT PSZCZELI

Propolis, czyli kit pszczeli, wytwarzany jest z żywic zbieranych przez pszczoły. Kit pszczeli jest jedną z najzdrowszych substancji. Zawiera witaminy: E, PP, z grupy B, biotynę, a także minerały: wapń, żelazo, krzem, mangan, miedź, cynk. Ma naturalne właściwości zbliżone do antybiotyków - zwalcza nie tylko bakterie, ale niektóre wirusy i grzyby. Zastosowania lecznicze propolisu są rozliczne, np. maść pomaga na bóle stawowe (należy wcierać ją wieczorem, przed snem). Zastosowanie maści do dziąsel zapewnia skuteczną ochronę przed chorobami przyzębia. Płukanie gardła roztworem otrzymywanym z 20 kropel nalewki propolisowej na szklankę ciepłej wody łagodzi ból gardła. Kit pszczeli wzmacnia też odporność organizmu.

LUBCZYK DODAJE SIŁ WITALNYCH

Lubczyk to popularne zioło przyprawowe o charakterystycznym zapachu, nieco podobnym do selera. Zbierane przed kwitnieniem kłącza i korzenie zawierają substancje żółcio - i wiatropędne, zwiększające wydzielanie soków trawiennych, co pomaga przy niestrawności. Odwar sporządza się z jednej łyżki rozdrobnionego, suszonego korzenia na szklankę wrzątku i pije trzy razy dziennie po pół szklanki. Ale uwaga! Lubczyk jest zielem dość silnie działającym i u osób nadwrażliwych może wywołać zawroty głowy. W medycynie stosuje się też suszone liście. Kiedyś uważano, że lubczyk dodaje się, energii i zapału do miłości. Jego liście wkładali do butów zmęczeni wędrowcy. Aby poprawić samopoczucie, przyrządzano specjalny napój. Można go i dzisiaj przygotować: trzeba zalać brandy lub winiakiem świeże nasiona lubczyku, dodając ewentualnie trochę cukru.

NA WESOŁO

Para, która poznała się właśnie na przyjęciu, tańczy ze sobą w przyciemnionym pokoju:

-Ładnie pachniesz...

-Ty też.

-Ładnie tańczysz...

-Ładne masz ciało...

-Ty też.

-Ja mam na imię Marek

- Ja też.

*****

Żona zmusiła męża do przysięgi:

-Tu klękaj i przysięgaj, że juz więcej pić nie będziesz!

Mąż klęczy i przysięga:

-Już więcej pić nie będę, ale mniej też nie...

*****

-Nie wolno panu pić alkoholu! Mówiłem to panu już przed rokiem - denerwuje się lekarz.

-Pamiętam, panie doktorze, ale sądziłem, że przez ten czas medycyna zrobiła jakiś postęp.:

****

-Dlaczego Franek nigdy nie przychodzi do domu pijany?

-Bo zawsze go przynoszą...

*****

Żona robi wyrzuty mężowi:

-Obiecałeś mi, że staniesz się innym człowiekiem, a ty wciąż pijesz!

-Naprawdę stałem się innym człowiekiem, tylko że on.. też pije.

****

-Życie zaczyna się po pięćdziesiątce - mówi starsza kobieta do przyjaciółki.

-Przyjemniej jest po setce albo dwóch - odpowiada słyszący rozmowę pijak.

"Głos znad Niemna"
Wydawca: Związek Polaków
Redaktor naczelny Eugeniusz SKROBOCKI

Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32 tel. 72-00-75

Druk: Zakłady Graficzne Grodno, ul. Poligrafistów 4
Zamówienie nr 3185
Nakład 7941 egz.

Tygodnik: indeks 63863 Nr rej. 685
Indeks w Polsce 329258.
Prenumeratę przyjmują placówki Ruchu S.A.
Objętość pisma - 2 drukowane arkusze

Cena prenumeraty:
miesięczna - 6000 rb.
na kwartał 1996 r. - 18000 rb.
W Polsce na kwartał - 78 tys. zł. (7 zł. 80 gr.)